

Polski Bank
Komórek Macierzystych
FamiCord Group

POLSKI BANK KOMÓREK MACIERZYSTYCH

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK OBROTOWY
ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2017

Warszawa, 29 marca 2018 roku

Spis treści

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	6
JEDNOSTKOWY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	8
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	9
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	10
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	11
1. INFORMACJE OGÓLNE.....	13
1.1. Informacje o jednostce	13
1.2. Zmiany w strukturze Grupy i ich efekt, w tym łączenia działalności, nabycia i zbycia spółek zależnych oraz inwestycji długoterminowych.....	15
2. STOSOWANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI	15
2.1. Kontynuacja działalności.....	15
2.2. Podstawa sporządzenia.....	15
2.3. Połączenia jednostek gospodarczych.....	16
2.4. Wartość firmy	16
2.5. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej.....	17
2.6. Aktywa niematerialne	17
2.7. Środki trwałe.....	17
2.8. Środki trwałe w budowie	18
2.9. Utrata wartości aktywów	18
2.10. Leasing	18
2.11. Zapasy	18
2.12. Należności krótko- i długoterminowe	19
2.13. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	19
2.14. Rozliczenia międzyokresowe	19
2.15. Rozliczenia międzyokresowe przychodów	19
2.16. Rezerwy.....	19
2.17. Kredyty bankowe i pożyczki oraz zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	20
2.18. Podatek dochodowy	20
2.19. Odroczonego podatek dochodowy	20
2.20. Inwestycje w jednostkach podporządkowanych i inne inwestycje długoterminowe	21
2.21. Aktywa finansowe.....	21
2.22. Przychody ze sprzedaży.....	21
2.22.1. Przychody z umów z przedsiębiorcami	21
2.22.2. Przychody z umów z klientami indywidualnymi.....	21

2.23. Koszty finansowania zewnętrznego	23
2.24. Odsetki	23
2.25. Dotacje	23
2.26. Dywidendy	23
2.27. Płatności na bazie akcji	23
3. PRZEKSZTAŁCENIE DANYCH PORÓWNAWCZYCH	24
4. NOWE STANDARDY RACHUNKOWOŚCI I INTERPRETACJE KIMSF	24
4.1. Oświadczenie o zgodności	24
4.2. Status zatwierdzenia Standardów w UE	24
5. ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH	27
6. SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI	28
7. PRZYCHODY I KOSZTY	28
7.1. Struktura przychodów ze sprzedaży i kosztów działalności operacyjnej	28
7.2. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	30
7.3. Przychody i koszty finansowe	30
8. PODATEK BIEŻĄCY I ODROZCZONY	31
9. AKTYWA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY I DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA	32
10. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ	32
11. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY	33
12. AKTYWA NIEMATERIALNE	34
13. WARTOŚĆ FIRMY	35
14. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	36
15. NALEŻNOŚCI DŁUGOTERMINOWE	38
16. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	38
17. AKTYWA FINANSOWE	38
18. CZYNNNE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	42
19. ZAPASY	42
20. NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE	43
21. ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY	44
22. KAPITAŁ WŁASNY	44
22.1. Kapitał zakładowy	44
22.2. Pozostałe kapitały	47
22.3. Zyski zatrzymane	47
23. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE	48
24. REZERWY	48

25.	ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE	48
26.	KREDYTY I POŻYCZKI.....	49
27.	ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE.....	50
28.	PRZYCHODY PRZYSZŁYCH OKRESÓW	51
29.	NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO RACHUNKU PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	51
30.	ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE Z TYTUŁU LEASINGU	52
31.	ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE, W TYM RÓWNIEŻ UDZIELONE PRZEZ SPÓŁKĘ GWARANCJE I PORĘCZENIA, TAKŻE WEKSLOWE.....	52
32.	INSTRUMENTY FINANSOWE	53
33.	CELE I ZASADY ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM	54
33.1.	Polityka zarządzania ryzykiem.....	54
33.2.	Ryzyko stopy procentowej.....	55
33.3.	Ryzyko walutowe	55
33.4.	Ryzyko kredytowe	56
33.5.	Ryzyko związane z płynnością.....	56
33.6.	Zarządzanie kapitałem	57
34.	PŁATNOŚCI REALIZOWANE W FORMIE AKCJI.....	58
35.	KURSY PRZYJĘTE DO WYCENY POZYCJI WALUTOWYCH.....	60
36.	INFORMACJA O WYNAGRODZENIACH, ŁĄCZNIE Z WYNAGRODZENIEM Z ZYSKU, WYPŁACONYCH LUB NALEŻNYCH OSOBOM WCHODZĄCYM W SKŁAD ORGANÓW ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH.....	60
37.	INFORMACJA O POŻYCZKACH I ŚWIADCZENIACH O PODOBNYM CHARAKTERZE UDZIELONYCH OSOBOM WCHODZĄCYM W SKŁAD ORGANÓW ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH	60
38.	INFORMACJA O WYNAGRODZENIU BRUTTO BIEGŁEGO REWIDENTA	60
39.	INFORMACJA O ZNACZĄCYCH ZDARZENIACH DOTYCZĄCYCH LAT UBIEGŁYCH UJĘTYCH W SPRAWOZDANIU FINANSOWYM ROKU OBROTOWEGO.....	61
40.	INFORMACJE O TRANSAKCJACH Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI	61
41.	INFORMACJA O ZNACZĄCYCH ZDARZENIACH, JAKIE NASTĄPIŁY PO DNIU BILANSOWYM NIEUWZGLĘDNIONYCH W SPRAWOZDANIU FINANSOWYM ROKU OBROTOWEGO	61

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Spółki Polski Bank Komórek Macierzystych S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku.

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Polskiego Banku Komórek Macierzystych S.A. w dniu 29 marca 2018 roku.

Zarząd:

Jakub Julian Baran

Prezes Zarządu

Tomasz Baran

Członek Zarządu

Marcin Radziszewski

Członek Zarządu

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

Aktywa	Nota	31.12.2017 badane	31.12.2016 badane
Aktywa trwałe		144 110 081,22	121 486 398,04
Aktywa niematerialne	12	3 123 180,47	2 685 201,04
Wartość firmy	13	1 892 250,88	1 892 250,88
Rzeczowe aktywa trwałe	14	15 399 246,59	15 124 277,28
Należności długoterminowe	15	271 748,55	163 132,93
Inwestycje w spółkach zależnych	17	38 534 968,52	36 020 288,52
Pozostałe aktywa finansowe	17	5 570,00	1 553 731,37
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe przychodów	18	83 845 814,17	63 272 156,69
Inne długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	18	1 037 302,04	775 359,33
Aktywa obrotowe		39 538 741,62	23 263 612,14
Zapasy	19	1 869 245,28	996 532,69
Należności handlowe	20	9 360 991,72	7 442 957,69
Należności z tytułu podatku dochodowego	20	-	545 611,00
Należności krótkoterminowe inne	20	19 785,38	1 093 409,05
Pozostałe aktywa finansowe	17	12 974 431,46	3 925 020,46
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	21	7 780 475,66	1 698 324,82
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe przychodów	18	6 602 839,68	6 500 569,45
Inne krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	18	930 972,44	1 061 186,98
Aktywa razem		183 648 822,84	144 750 010,18

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (cd.)

Kapitał własny i zobowiązania	Nota	31.12.2017 badane	31.12.2016 * badane
Kapitał własny ogółem		102 074 704,72	82 418 138,87
Kapitał podstawowy	22	2 367 410,00	2 367 410,00
Pozostałe kapitały		66 136 102,88	51 714 906,18
Zyski z lat ubiegłych		8 294 149,96	8 294 149,96
Zysk okresu		25 277 041,88	20 041 672,73
Zobowiązania długoterminowe		62 384 923,40	48 595 255,15
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	8	22 355 722,17	17 235 376,43
Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	26	10 762 952,37	6 348 297,58
Pozostałe zobowiązania finansowe	25	2 474 718,78	2 815 499,76
Rezerwy długoterminowe	24	181 862,73	167 985,00
Przychody przyszłych okresów	28	26 609 667,35	22 028 096,38
Zobowiązania krótkoterminowe		19 189 194,72	13 736 616,16
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	26	5 370 432,95	2 134 693,44
Pozostałe zobowiązania finansowe	27	784 042,80	658 436,59
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	27	3 601 878,12	2 958 964,15
Zobowiązania budżetowe	27	878 116,44	914 938,44
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	27	840 601,00	-
Pozostałe zobowiązania	27	24 800,67	-
Rezerwy krótkoterminowe	24	3 104 263,97	2 872 685,70
Przychody przyszłych okresów	28	4 585 058,77	3 861 568,17
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	28	-	335 329,67
Pasywa razem		183 648 822,84	144 750 010,18

* Spółka dokonała przekształcenia danych porównawczych w wyniku zmiany prezentacji. Szczegółowe informacje zawarto w nocie 3. Zmiana prezentacji nie wpłynęła na kwoty poszczególnych rezerw.

JEDNOSTKOWY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Rachunek zysków i strat	Nota	01.01.2017 - 31.12.2017 badane	01.01.2016 - 31.12.2016 badane
Przychody netto ze sprzedaży usług, towarów i materiałów	7.1	91 787 290,82	76 748 960,00
Koszty działalności operacyjnej	7.1	(60 581 455,06)	(52 416 166,37)
Amortyzacja		(3 354 502,16)	(2 825 000,54)
Zużycie materiałów i energii		(12 752 434,26)	(10 712 638,16)
Usługi obce		(18 762 606,82)	(16 718 753,52)
Podatki i opłaty		(374 240,77)	(656 157,46)
Wynagrodzenie		(17 037 640,09)	(14 737 975,63)
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia		(3 162 278,70)	(2 757 441,36)
Pozostałe koszty rodzajowe		(5 137 752,26)	(4 008 199,70)
Zysk ze sprzedaży		31 205 835,76	24 332 793,63
Pozostałe przychody operacyjne	7.2	1 386 573,19	1 507 842,13
Pozostałe koszty operacyjne	7.2	(1 502 441,53)	(951 828,60)
Zysk z działalności operacyjnej		31 089 967,42	24 888 807,16
Przychody finansowe	7.3	2 696 214,02	1 022 125,77
Koszty finansowe	7.3	(2 001 306,82)	(932 153,80)
Zysk przed opodatkowaniem		31 784 874,62	24 978 779,13
Podatek dochodowy		(6 507 832,74)	(4 937 106,40)
Zysk za okres sprawozdawczy		25 277 041,88	20 041 672,73
Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł)			
Podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję (w zł) ze skonsolidowanego zysku z działalności kontynuowanej za okres sprawozdawczy przypadający akcjonariuszom Spółki	10	5,34	4,23

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Sprawozdanie z całkowitych dochodów	01.01.2017 – 31.12.2017 badane	01.01.2016 - 31.12.2016 badane
Zysk netto za okres	25 277 041,88	20 041 672,73
Składniki, które nie zostaną przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat	0,00	0,00
Zyski i straty aktuarialne z tyt. programu określonych świadczeń pracowniczych	-	-
Podatek dochodowy dotyczący składników, które nie zostaną przeniesione w późniejszych okresach	-	-
Składniki, które mogą zostać przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat	1 778 199,97	0,00
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	-
Zysk netto z tytułu wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	1 778 199,97	-
Inne całkowite dochody/(straty) po opodatkowaniu	-	-
Pozostałe dochody całkowite razem	27 055 241,85	20 041 672,73

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały	Zyski z lat ubiegłych i wynik okresu bieżącego	Kapitał własny ogółem
01.01.2017	2 367 410,00	51 714 906,18	28 335 822,69	82 418 138,87
Zysk za okres sprawozdawczy	-	-	25 277 041,88	25 277 041,88
Podział zysku	-	11 518 996,73	(11 518 996,73)	0,00
Program motywacyjny	-	1 124 000,00	-	1 124 000,00
Dywidendy	-	-	(8 522 676,00)	(8 522 676,00)
Aktualizacja wyceny akcji	-	1 778 199,97	-	1 778 199,97
31.12.2017	2 367 410,00	66 136 102,88	33 571 191,84	102 074 704,72

	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały	Zyski z lat ubiegłych i wynik okresu bieżącego	Kapitał własny ogółem
01.01.2016	2 367 410,00	46 503 357,41	19 762 232,33	68 632 999,74
Zysk za okres sprawozdawczy	-	-	20 041 672,73	20 041 672,73
Podział zysku	-	4 460 548,77	(4 460 548,77)	0,00
Program motywacyjny	-	751 000,00	-	751 000,00
Dywidendy	-	-	(7 007 533,60)	(7 007 533,60)
31.12.2016	2 367 410,00	51 714 906,18	28 335 822,69	82 418 138,87

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	01.01.2017 - 31.12.2017 badane	01.01.2016 - 31.12.2016 * badane
Przebiewy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk przed opodatkowaniem	31 784 874,62	24 978 779,13
Korekty:	(14 160 347,29)	(15 312 707,47)
Amortyzacja	3 354 502,16	2 825 000,54
Zysk (strata) z tytułu różnic kursowych	346 652,67	(123 102,80)
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	(711 093,16)	(458 812,80)
Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	(485 332,72)	306 391,78
Zmiana stanu rezerw	245 456,00	652 664,98
Zmiana stanu zapasów	(872 712,59)	(424 052,21)
Zmiana stanu należności	(1 072 931,44)	(2 470 642,99)
Zmiana stanu zobowiązań, z wyjątkiem kredytów i pożyczek	622 106,04	946 649,77
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	(17 397 923,98)	(17 322 830,78)
Inne korekty	1 810 929,73	756 027,04
Przebiewy pieniężne z działalności operacyjnej	17 624 527,33	9 666 071,66
Podatek dochodowy zapłacony	(1 275,00)	(754 346,00)
Przebiewy pieniężne netto z działalności operacyjnej	17 623 252,33	8 911 725,66
Działalności inwestycyjna		
Przychody ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych	264 974,39	1 033 585,93
Inne wpływy inwestycyjne	2 009 898,45	1 679 571,90
Wydatki na rzeczowe aktywa trwałe, aktywa niematerialne oraz nieruchomości inwestycyjne	(4 443 174,48)	(6 811 516,46)
Wydatki na nabycie aktywów finansowych	(6 427 415,90)	(175 346,00)
Udzielone pożyczki	(2 153 065,56)	(2 017 459,25)
Przebiewy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(10 748 783,10)	(6 291 163,88)

* Spółka dokonała przekształcenia danych porównawczych w wyniku zmiany prezentacji. Szczegółowe informacje zawarto w nocie 3. Zmiana prezentacji nie wpłynęła na kwoty poszczególnych rezerw.

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPIYWÓW PIENIĘŻNYCH (cd.)

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	01.01.2017 - 31.12.2017 badane	01.01.2016 – 31.12.2016 * badane
Działalność finansowa		
Wpływy z tytułu kredytów i pożyczek	13 492 581,88	4 955 035,71
Dotacje	1 560 000,00	1 671 909,83
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	(8 522 676,00)	(7 007 534,60)
Splaty kredytów i pożyczek	(5 472 380,44)	(657 495,00)
Wykup dłużnych papierów wartościowych	(298 630,00)	-
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	(782 568,71)	(471 945,30)
Odsetki	(768 645,12)	(279 413,02)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(792 318,39)	(1 789 442,38)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	6 082 150,84	831 119,40
Środki pieniężne na początek okresu	1 698 324,82	867 205,42
Środki pieniężne na koniec okresu	7 780 475,66	1 698 324,82

* Spółka dokonała przekształcenia danych porównawczych w wyniku zmiany prezentacji. Szczegółowe informacje zawarto w nocie 3. Zmiana prezentacji nie wpłynęła na kwoty poszczególnych rezerw.

1. INFORMACJE OGÓLNE

Prezentowane sprawozdanie finansowe spółki Polski Bank Komórek Macierzystych S.A. (zwanej „Polski Bank Komórek Macierzystych”, „Spółką”, „Emitentem” lub „jednostką”) przedstawia sprawozdanie z sytuacji finansowej według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku i na dzień 31 grudnia 2016 roku, sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym, rachunek zysków i strat, sprawozdanie z całkowitych dochodów i sprawozdanie z przepływów pieniężnych, obejmujące dane za 2017 rok i za 2016 rok oraz noty objaśniające do wyżej wymienionych sprawozdań finansowych.

Rokiem obrotowym dla Spółki jest rok kalendarzowy. Czas trwania działalności jednostki nie jest ograniczony.

Pozycje sprawozdania finansowego Spółki są wykazywane w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym działa Spółka (w „walucie funkcjonalnej”). Sprawozdanie finansowe sporządza się w złotych polskich (PLN), które są walutą prezentacji i walutą funkcjonalną Spółki.

Wszystkie dane finansowe przedstawia się w tysiącach polskich złotych, chyba że zaznaczono inaczej.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało podpisane przez Zarząd w dniu 29 marca 2018 roku.

1.1. Informacje o jednostce

Prezentowane sprawozdanie dotyczy jednostki o nazwie Polski Bank Komórek Macierzystych S.A. (PBKM S.A.) z siedzibą w Warszawie przy al. Jana Pawła II 29.

Na mocy uchwały Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 2 kwietnia 2003 roku dokonano przekształcenia Spółki Polski Bank Komórek Macierzystych spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Polski Bank Komórek Macierzystych Spółka Akcyjna. Spółka zawarta została na czas nieograniczony.

W dniu 28 czerwca 2003 roku Spółka została wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy z siedzibą w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000166106.

Spółce nadano numer statystyczny REGON 017452559 oraz numer identyfikacji podatkowej NIP 525-22-39-973.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest:

- pozostała działalność w zakresie opieki zdrowotnej, gdzie indziej niesklasyfikowana PKD 86.90.E,
- pozostała działalność w zakresie opieki zdrowotnej PKD 86.90,
- praktyka lekarska specjalistyczna PKD 86.22.Z,
- badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie biotechnologii PKD 72.11.Z,
- badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych PKD 72.19.Z,
- produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych PKD 20.10.Z,
- produkcja leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych PKD 21.20.Z,
- pozostałą działalność wydawnicza PKD 58.19.Z,
- przetwarzanie danych; zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność PKD 63.11.Z,
- działalność związana z organizacją targów, wystaw, kongresów PKD 82.30.Z.

W trakcie okresu sprawozdawczego głównym przedmiotem działalności Spółki było:

- pobieranie, preparatyka i przechowywanie komórek macierzystych, pobieranych z krwi pępowinowej.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku skład organów zarządczych i nadzorujących jednostki jest następujący:

Organ	Funkcja	Imię i nazwisko
Zarząd	Prezes Zarządu	Jakub Julian Baran
	Członek Zarządu	Tomasz Baran
	Członek Zarządu	Jerzy Mikosz
Rada Nadzorcza	Przewodniczący Rady Nadzorczej	Michał Kowalczewski
	Członek Rady Nadzorczej	Witold Ryszard Kaszuba
	Członek Rady Nadzorczej	Tomasz Adam Modzelewski
	Członek Rady Nadzorczej	Agnieszka Maślowska
	Członek Rady Nadzorczej	Andrzej Jakubiak
	Członek Rady Nadzorczej	Konrad Mitterski

Dnia 29 czerwca 2017 r. wpłynęły do Spółki rezygnacje z członkostwa w Radzie Nadzorczej Spółki ze skutkiem na moment rozpoczęcia obrad Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego na dzień 21 lipca 2017 roku od następujących osób:

- Pan Rafał Bator – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Pan Tomasz Modzelewski – Członek Rady Nadzorczej,
- Pani Agnieszka Maślowska – Członek Rady Nadzorczej.

W dniu 21 lipca 2017 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki (NWZ) ustaliło liczbę członków Rady Nadzorczej Spółki na 7 osób, a następnie powołało z tym samym dniem w skład Rady Nadzorczej Spółki Panią Agnieszkę Maślowską oraz Panów Michała Kowalczewskiego, Andrzeja Jakubiaka, Konrada Mitterskiego i Tomasza Modzelewskiego. Na przewodniczącego Rady Nadzorczej Spółki został wybrany Pan Michał Kowalczewski.

W dniu 24 października 2017 roku wpłynęła do Spółki datowana na ten sam dzień rezygnacja Pana Jarosława Sobolewskiego z członkostwa w Radzie Nadzorczej Spółki ze skutkiem na dzień 24 października 2017 roku.

W dniu 8 grudnia 2017 roku otrzymał datowaną na ten sam dzień rezygnację Pana Jerzego Mikosza z pełnienia funkcji Członka Zarządu Spółki z dniem 31 grudnia 2017 r. Przyczyną rezygnacji jest oddelegowanie Pana Jerzego Mikosza do organizacji spółki zależnej FamiCord AG z siedzibą w Szwajcarii, w której zaplanowane jest rozpoczęcie działalności operacyjnej w roku 2018.

W związku z powyższą rezygnacją w dniu 8 grudnia 2017 r. Rada Nadzorcza Spółki powołała z dniem 1 stycznia 2018 r. Pana Marcina Radziszewskiego na stanowisko członka Zarządu Spółki.

Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego skład organów zarządczych i nadzorujących jednostki jest następujący:

Organ	Funkcja	Imię i nazwisko
Zarząd	Prezes Zarządu	Jakub Julian Baran
	Członek Zarządu	Tomasz Baran
	Członek Zarządu	Marcin Radziszewski
Rada Nadzorcza	Przewodniczący Rady Nadzorczej	Michał Kowalczewski
	Członek Rady Nadzorczej	Witold Ryszard Kaszuba
	Członek Rady Nadzorczej	Tomasz Adam Modzelewski
	Członek Rady Nadzorczej	Agnieszka Maślowska
	Członek Rady Nadzorczej	Andrzej Jakubiak
	Członek Rady Nadzorczej	Konrad Mitterski

Informacje na temat struktury akcjonariatu znajdują się w nocie 22 niniejszego sprawozdania finansowego.

1.2. Zmiany w strukturze Grupy i ich efekt, w tym łączenia działalności, nabycia i zbycia spółek zależnych oraz inwestycji długoterminowych

W 2017 roku wystąpiły następujące zmiany w składzie Grupy Kapitałowej Polski Bank Komórek Macierzystych:

- Dnia 20 czerwca 2017 roku spółka Krio Intezet Zrt. sprzedała 100% udziałów w spółce zależnej Famicord Hungary Kft. z siedzibą w Budapeszcie prowadzącej sieć punktów USG na terenie Węgier. Transakcja sprzedaży udziałów związana jest ze zwiększeniem koncentracji spółki na podstawowej działalności związanej z preparatyką i przechowywaniem materiałów biologicznych. Nowy inwestor spółki Famicord Hungary Kft. zadeklarował inwestycję w rozbudowę sieci punktów USG oraz zawarł ze spółką Krio Intezet Zrt. umowę o wyłącznej współpracy w zakresie bankowania komórek macierzystych. W związku z transakcją sprzedana spółka zmieni nazwę (tak aby nie używać słowa Famicord).
- W dniu 8 grudnia 2017 roku Rada Nadzorcza Polskiego Banku Komórek Macierzystych podjęła uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki zależnej Famicord AG w Szwajcarii o 700 tys. CHF i objęciu akcji w podwyższonym kapitale zakładowym spółki.
- W dniu 22 grudnia 2017 roku spółka Sevibe Cells S.L. przeprowadziła umorzenia 2,7% akcji własnych. W chwili obecnej spółka oczekuje na dokonanie oficjalnego wpisu w lokalnym rejestrze handlowym. Ponadto w dniu 9 stycznia 2018 roku zawarła umowę nabycia 8,99% akcji od swojego dotychczasowego akcjonariusza celem ich późniejszego umorzenia.

2. STOSOWANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

2.1. Kontynuacja działalności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego nie istnieją żadne okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuacji działalności gospodarczej przez Spółkę.

2.2. Podstawa sporządzenia

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego. Koszt historyczny ustalany jest co do zasady na bazie wartości godziwej dokonanej zapłaty za dobra lub usługi.

Przyjęte przez jednostkę zasady rachunkowości stosowane były w sposób ciągły w obu prezentowanych okresach.

2.3. Połączenia jednostek gospodarczych

Przejęcia innych podmiotów rozlicza się metodą przejęcia. Zapłatę przekazaną w transakcji połączenia jednostek gospodarczych wycenia się w wartości godziwej, obliczonej jako zbiorcza kwota wartości godziwych na dzień przejęcia przekazanych przez Spółkę aktywów, zobowiązań zaciągniętych przez Spółkę wobec poprzednich właścicieli jednostki przejmowanej oraz instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez Spółkę w zamian za przejęcie kontroli nad jednostką przejmowaną. Koszty związane z przejęciem ujmują się w wynik w momencie ich poniesienia.

Możliwe do zidentyfikowania aktywa i zobowiązania wycenia się w wartości godziwej na dzień przejęcia.

Wartość firmy wycenia się jako nadwyżkę sumy przekazanej zapłaty, kwoty udziałów niedających kontroli w jednostce przejmowanej oraz wartości godziwej poprzednio posiadanych przez jednostkę przejmującą udziałów w jednostce przejmowanej nad kwotą wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów netto i zobowiązań wycenionych na dzień przejęcia. Jeżeli po ponownej weryfikacji wartość netto wycenionych nadziei przejęcia możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań przekracza sumę przekazanej zapłaty, wartości udziałów niedających kontroli w jednostce przejmowanej oraz wartości godziwej udziałów w tej jednostce uprzednio posiadanych przez jednostkę przejmującą, nadwyżkę tę ujmują się bezpośrednio w wyniku jako zysk na okazyjnym nabyciu.

Udziały niedające kontroli stanowiące część udziałów właścicielskich i uprawniające posiadaczy do proporcjonalnego udziału w aktywach netto jednostki w przypadku jej likwidacji można początkowo wycenić w wartości godziwej lub odpowiednio do proporcji udziałów niedających kontroli w ujętej wartości możliwych do zidentyfikowania aktywów netto jednostki przejmowanej. Wyboru metody wyceny dokonuje się indywidualnie dla każdej transakcji przejęcia. Inne rodzaje udziałów niedających kontroli wycenia się w wartości godziwej lub inną metodą przepisaną w MSSF.

W przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami, udziały w jednostce przejmowanej uprzednio posiadane przez Spółkę przeszacowuje się do wartości godziwej nadziei przejęcia, a wynikający stąd zysk lub stratę ujmują się w wynik. Kwoty wynikające z posiadania udziałów w jednostce przejmowanej przed datą przejęcia, uprzednio ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach, przenosi się do rachunku zysków i strat, jeżeli takie traktowanie byłoby poprawne w chwili zbycia tych udziałów.

2.4. Wartość firmy

Wartość firmy wynikającą z przejęcia innego podmiotu ujmują się według kosztu ustalonego na dzień przejęcia tego podmiotu (patrz nota 13) pomniejszonego o kwotę utraty wartości.

Dla celów testu na utratę wartości wartość firmy alokuje się do poszczególnych ośrodków generujących przepływy pieniężne (lub do grup takich ośrodków), które mają odnieść korzyści z synergii będących skutkiem połączenia jednostek gospodarczych.

Ośrodek generujący przepływy pieniężne, do którego alokuje się wartość firmy, jest testowany na utratę wartości raz do roku lub częściej, jeżeli występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty wartości. Jeżeli wartość odzyskiwalna ośrodka generującego przepływy pieniężne jest mniejsza od jego wartości bilansowej, odpis z tytułu utraty wartości alokuje się tak, by w pierwszej kolejności zredukować kwotę bilansową wartości firmy alokowanej do tego ośrodka, a pozostałą część alokuje się na inne składniki aktywów tego ośrodka, proporcjonalnie do wartości bilansowej każdego z nich. Odpis z tytułu utraty wartości firmy ujmują się bezpośrednio w wynik. Odpisów z tytułu utraty wartości firmy nie odwraca się w kolejnych okresach.

W chwili zbycia ośrodka generującego przepływy pieniężne przypisana do niego wartość firmy jest uwzględniana w obliczeniu zysku lub straty ze zbycia.

2.5. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Walutą pomiaru jednostki oraz walutą sprawozdawczą niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego jest złoty polski (PLN).

Transakcje wyrażone w walutach obcych są początkowo ujmowane według kursu waluty funkcjonalnej obowiązującego na dzień zawarcia transakcji. Aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach obcych są przeliczane po kursie waluty funkcjonalnej obowiązującym na dzień bilansowy. Pozycje niepieniężne wyceniane według kosztów historycznych w walucie obcej są przeliczane po kursie wymiany z dnia początkowej transakcji. Pozycje niepieniężne wyceniane według wartości godziwej w walucie obcej są przeliczane po kursie wymiany z dnia ustalenia takiej wartości godziwej.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub w kapitałach własnych oraz w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów.

2.6. Aktywa niematerialne

Aktywa niematerialne są rozpoznawane, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości spowodują one wpływ do Spółki korzyści ekonomicznych. Początkowe ujęcie aktywa niematerialne następuje według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Po ujęciu początkowym aktywa niematerialne są wyceniane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Aktywa niematerialne są amortyzowane liniowo.

Przewidywany okres ekonomicznej użyteczności kształtuje się następująco:

- oprogramowanie komputerowe - od 2 do 5 lat,
- inne aktywa niematerialne - od 2 do 5 lat.

2.7. Środki trwałe

Środki trwałe wycenia się w cenie nabycia, koszcie wytworzenia pomniejszonej o dotychczas naliczone odpisy umorzeniowe oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Koszty poniesione po wprowadzeniu środka trwałego do użytkowania, jak koszty napraw, przeglądów, opłaty eksploatacyjne, wpływają na wynik finansowy okresu sprawozdawczego, w którym zostały poniesione. Jeżeli możliwe jest wykazanie, że koszty te spowodowały zwiększenie oczekiwanych przyszłych korzyści ekonomicznych z tytułu posiadania danego środka trwałego ponad korzyści przyjmowane pierwotnie, w takim przypadku zwiększają one wartość początkową środka trwałego.

Amortyzację rozpoczyna się, gdy składnik aktywów jest dostępny do użytkowania. Zakończenie amortyzacji następuje wtedy, gdy składnik aktywów zostanie przeznaczony do sprzedaży lub gdy zostanie usunięty z bilansu.

Zyski i straty z tytułu zbycia środków trwałych stanowiące różnice pomiędzy przychodami ze sprzedaży i wartością bilansową zbywanego środka trwałego ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Środki trwałe, z wyjątkiem gruntów, są amortyzowane liniowo, a okres ich amortyzacji kształtuje się następująco:

- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej - od 10 do 40 lat,
- urządzenia techniczne i maszyny – od 5 do 20 lat,
- środki transportu – od 2 do 7 lat,
- inne środki trwałe – od 3 do 20 lat.

Środki trwałe o niskiej jednostkowej wartości początkowej odnoszone są jednorazowo w koszty.

2.8. Środki trwałe w budowie

Środki trwałe w budowie są wyceniane w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, w tym kosztów finansowych, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. W ramach środków trwałych w budowie wykazywane są również materiały inwestycyjne. Środki trwałe w budowie nie są amortyzowane do momentu zakończenia ich budowy i oddania do użytkowania.

2.9. Utrata wartości aktywów

Na każdy dzień bilansowy ocenia się czy istnieją obiektywne dowody wskazujące na trwałą utratę wartości składnika bądź grupy aktywów trwałych i aktywów niematerialnych. Jeśli takie dowody istnieją, ustala się szacowaną, możliwą do odzyskania wartość składnika aktywów i dokonuje się odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości, w kwocie równej różnicy między wartością możliwą do odzyskania i wartością bilansową. Strata wynikająca z utraty wartości jest ujmowana w rachunku zysków i strat.

2.10. Leasing

Spółka jest stroną umów leasingowych, na podstawie których przyjmuje do odpłatnego używania lub pobierania pożytków obce środki trwałe lub aktywa niematerialne przez uzgodniony okres.

W przypadku umów leasingu, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków, wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, na rzecz Spółki, przedmiot leasingu jest ujmowany w aktywach jako środek trwały i jednocześnie ujmowane jest zobowiązanie w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu. Opłaty leasingowe są dzielone między koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe ujmowane są bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Środki trwałe będące przedmiotem umowy leasingu finansowego są amortyzowane w sposób określony dla własnych środków trwałych. Jednakże, gdy brak jest pewności co do przejścia prawa własności przedmiotu umowy, wówczas środki trwałe używane na podstawie umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: przewidywany okres użytkowania lub okres trwania leasingu.

Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego, ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

2.11. Zapasy

Zapasy wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, nie wyższej od ceny sprzedaży. Koszty poniesione w celu doprowadzenia składników zapasów do ich aktualnego stanu ujmowane są metodą "pierwsze weszło - pierwsze wyszło".

Cena sprzedaży netto jest to możliwa do uzyskania na dzień bilansowy cena sprzedaży bez podatku od towarów i usług i podatku akcyzowego, pomniejszona o rabaty, upusty i tym podobne oraz koszty związane z przystosowaniem składnika aktywów do sprzedaży i dokonaniem tej sprzedaży.

Jeżeli w trakcie trwania roku obrotowego ma miejsce zdarzenie powodujące spadek wartości księgowej zapasów, dokonywane są odpisy aktualizujące ich wartość. Jeżeli nie istnieją już okoliczności, które uprzednio spowodowały odpisanie wartości zapasów poniżej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, odpisaną kwotę eliminuje się tak, aby nowa wartość bilansowa równała się cenie nabycia lub kosztowi wytworzenia lub zaktualizowanej wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa.

Dokonane w ten sposób odwrócenie odpisu jest ujmowane w rachunku zysków i strat.

2.12. Należności krótko- i długoterminowe

Należności są wykazywane w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o odpisy aktualizujące. Wartości tak prezentowane nie różnią się w sposób istotny od wartości wycenianych według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu).

Wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego. Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub do kosztów finansowych - zależnie od rodzaju należności, której dotyczy odpis aktualizujący. Wysokość odpisu aktualizującego wartość należności ustalana jest zgodnie z lokalnymi uwarunkowaniami prawnymi oraz z uwzględnieniem specyfiki postanowień umów.

Należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne zmniejszają dokonane uprzednio odpisy aktualizujące ich wartość.

Należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne, od których nie dokonano odpisów aktualizujących ich wartość lub dokonano odpisów w niepełnej wysokości, zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych.

2.13. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne w banku i w kasie wyceniane są według wartości nominalnej.

Wykazana w sprawozdaniu z przepływu środków pieniężnych pozycja środki pieniężne składa się z gotówki w kasie oraz lokat bankowych o terminie zapadalności nie dłuższym niż 3 miesiące, które nie zostały potraktowane jako działalność lokacyjna.

2.14. Rozliczenia międzyokresowe

Spółka dokonuje czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów, jeżeli dotyczą one przyszłych okresów sprawozdawczych. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów dokonywane są w wysokości prawdopodobnych zobowiązań przypadających na bieżący okres sprawozdawczy.

2.15. Rozliczenia międzyokresowe przychodów

Spółka, w czynnych rozliczeniach międzyokresowych, prezentuje jako „Przychody niezafakturowane z umów konsumenckich” kwoty rozpoznanych przychodów według stopnia zaawansowania wykonania usługi, mierzonego udziałem kosztów poniesionych od dnia zawarcia umowy do dnia ustalenia przychodu w całkowitych kosztach wykonania usługi.

Bierne rozliczenia międzyokresowe obejmują przychody przyszłych okresów, stanowiące otrzymane od klientów przedpłaty na poczet usługi przechowywania za okresy wskazane w indywidualnych umowach, które rozpoznawane są jako przychód proporcjonalnie w okresie, którego dotyczą.

Szczegóły polityki rozpoznawania przychodów przedstawione zostały w punkcie 2.22. niniejszego sprawozdania.

2.16. Rezerwy

Rezerwy ujmowane są wówczas, gdy na Spółkach ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy jest pewne lub wysoce prawdopodobne, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne, oraz gdy można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania.

Na dzień bilansowy przeprowadza się weryfikację stanu rezerw, dokonując w razie konieczności odpowiednich korekt w celu odzwierciedlenia bieżącego, najbardziej wiarygodnego szacunku ich wartości. Zmiany stanu rezerw odnoszone są bezpośrednio na odpowiednią pozycję kosztów, na które rezerwa ta została utworzona.

2.17. Kredyty bankowe i pożyczki oraz zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

W momencie początkowego ujęcia, kredyty bankowe i pożyczki są ujmowane według wartości godziwej, stanowiącego wartość otrzymanych środków pieniężnych i obejmującego koszty uzyskania kredytu/pożyczki. Następnie, wszystkie kredyty bankowe i pożyczki, z wyjątkiem zobowiązań przeznaczonych do obrotu, są wyceniane według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Zobowiązania przeznaczone do obrotu są wyceniane według wartości godziwej. Zysk lub strata z tytułu przeszacowania do wartości godziwej są ujmowane w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

2.18. Podatek dochodowy

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego okresu sprawozdawczego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów przejściowo niepodlegających opodatkowaniu i kosztów przejściowo niestanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

2.19. Odroczonego podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy jest ustalany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do wszystkich różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i pasywów a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy tworzona jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych, chyba, że rezerwa na odroczonego podatek dochodowy powstaje w wyniku amortyzacji wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów lub pasywów przy transakcji nie stanowiącej połączenia przedsiębiorstw i w chwili jej zawierania nie ma wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania lub stratę podatkową.

Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy tworzona jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych, wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych, udziałów w jednostkach współzależnych, z wyjątkiem sytuacji, gdy termin odwracania się różnic przejściowych podlega kontroli i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowany jest w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych i niewykorzystanych strat podatkowych, przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać wspomniane różnice i straty (chyba, że aktywa z tytułu odroczonego podatku powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów lub pasywów przy transakcji nie stanowiącej połączenia przedsiębiorstw i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania lub stratę podatkową).

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na odroczonego podatek dochodowy wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według uchwalonych do dnia bilansowego przepisów będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana.

2.20. Inwestycje w jednostkach podporządkowanych i inne inwestycje długoterminowe

Inwestycje w jednostkach zależnych, w jednostkach współzależnych, oraz w jednostkach stowarzyszonych i inne inwestycje długoterminowe są wyceniane według kosztu historycznego pomniejszonego o ewentualną utratę wartości.

Trwała utrata wartości w jednostkach podporządkowanych jest szacowana na każdy dzień bilansowy.

2.21. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe w momencie wprowadzenia do ksiąg rachunkowych są wyceniane według kosztu (ceny nabycia), stanowiącego wartość godziwą uiszczonej zapłaty. Koszty transakcji są ujmowane w wartości początkowej tych instrumentów finansowych, za wyjątkiem aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu.

Po początkowym ujęciu aktywa finansowe są zaliczane do jednej z czterech kategorii i wyceniane w następujący sposób:

- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności – są wyceniane według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu) ustalonej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.
- Pożyczki udzielone i należności własne – są wyceniane według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu) ustalonej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Należności o krótkim terminie wymagalności, dla których nie określono stopy procentowej wyceniane są w kwocie wymaganej zapłaty.
- Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu – są wyceniane według wartości godziwej, a zyski/straty z tytułu aktualizacji wyceny są ujmowane w rachunku zysków i strat.
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży – są wyceniane według wartości godziwej, a zyski/straty z tytułu aktualizacji wyceny są ujmowane w całkowitych dochodach.

Wartość godziwa instrumentów finansowych stanowiących przedmiot obrotu na aktywnym rynku ustalana jest w odniesieniu do cen notowanych na tym rynku na dzień bilansowy. W przypadku, gdy brak jest notowanej ceny rynkowej, wartość godziwa jest szacowana na podstawie notowanej ceny rynkowej podobnego instrumentu, bądź na podstawie przewidywanych przepływów pieniężnych.

2.22. Przychody ze sprzedaży

2.22.1. Przychody z umów z przedsiębiorcami

Ze względu na istniejący rynek i obowiązujące wzorce umów dla tego typu usług, przychody z tytułu pobrania, badań i preparatyki ustala się odrębnie od przychodów z przechowywania.

Przychody z usług badań i preparatyki komórek w wysokości uzgodnionej w umowie ceny jednostkowej za próbkę rozpoznaje się w momencie wykonania usługi.

Przychody z usług przechowywania komórek ustala się w proporcji do uzgodnionej w umowie ceny za przechowywanie próbki w uzgodnionym cyklu rozliczeniowym według stopnia zaawansowania mierzonego czasem. W wyniku finansowym okresu uwzględnia się różnicę pomiędzy przychodami wyliczonymi dla każdej próbki na koniec okresu a ewentualnymi przychodami bieżącego cyklu rozliczeniowego ujętymi we wcześniejszych okresach.

2.22.2. Przychody z umów z klientami indywidualnymi

Przychody z umowy z klientem indywidualnym w okresie od dnia zawarcia umowy do dnia bilansowego ustala się w relacji do całkowitego przychodu z umowy ^[1] w okresie jej trwania ^[2] według stopnia zaawansowania wykonania usługi mierzonego udziałem kosztów poniesionych od dnia zawarcia umowy do dnia ustalenia przychodu w całkowitych kosztach wykonania usługi ^[3]. W wyniku finansowym okresu uwzględnia się różnicę pomiędzy przychodami wyliczonymi dla każdej umowy według stopnia jej zaawansowania a przychodami ujętymi we wcześniejszych okresach.

W przypadku przychodów i kosztów denominowanych w walutach obcych przelicza się je na złote

- kwoty historyczne według zastosowanych kursów księgowych,
- kwoty budżetowane według notowań kontraktów terminowych obowiązujących w ostatnim dniu okresu obrachunkowego, przy czym kurs dla najbardziej odległej dostępnej daty zamknięcia transakcji ekstrapoluje się na okresy późniejsze.

[1] Całkowity przychód z umowy z klientem obejmuje wszystkie należne Spółce w okresie trwania umowy ^[2] przychody związane z usługą pobrania, preparatyki i przechowywania komórek wynikające z treści umowy. Przyszłe płatności, których kwotę umowa uzależnia od ogólnego cennika, prognozuje się w kwocie nominalnej (bez dyskontowania) na podstawie cennika obowiązującego na dzień bilansowy. Jeśli okres trwania umowy nie jest wielokrotnością okresu, którego dotyczy któraś z opłat, przelicza się ją na średnią roczną i mnoży przez okres trwania umowy.

Przychodem z umowy zakończonej jest łączna kwota faktur wystawionych klientowi z tytułu umowy. Przychody odroczone rozpoznaje się w kolejnych okresach w kwocie nominalnej, tj. bez naliczania odsetek stanowiących koszt finansowy.

[2] Okres trwania umowy rozpoczyna się od miesiąca pobrania komórek i stanowi wielokrotność 12 miesięcy. W przypadku usług przedpłaconych na 18 lub więcej lat okres trwania umowy jest równy okresowi przedpłaty. Dla nowo zawieranych umów opłacanych w ratach rocznych przewidywanym okresem trwania umowy jest liczba lat, co do której istnieje oparte na danych historycznych przekonanie o kontynuowaniu umowy przez znaczącą większość klientów. Spółka zakłada, że wystarczające dane istnieją dla umów od roku 2004 włącznie, w związku z czym dla umów bez przedpłat zawartych w roku 2010 zakładanym okresem trwania umowy jest 6 lat, w roku 2011 – 7 lat, a w 2012 – 8 lat przy ciągłym monitorowaniu zachowań klientów. Jeżeli klient kontynuuje umowę po upływie założonego w kalkulacji okresu, okres ten wydłuża się o rok lub okres przedpłaty, odpowiednio powiększając całkowity przychód i koszt realizacji umowy. Analogiczny sposób ustalania okresu trwania umowy przyjmuje się dla nowo zawieranych umów przedpłaconych na okres krótszy niż zakładany okres trwania umów opłacanych w ratach rocznych. W przypadku usług przedpłaconych na większą liczbę lat, okres trwania umowy jest równy okresowi przedpłaty.

W przypadku zakończenia umowy przed pobraniem komórek za okres wykonania umowy uważa się miesiąc zawarcia umowy sprzedaży.

[3] Całkowity koszt wykonania umowy obejmuje jednostkowe koszty bezpośrednie i pośrednie związane z realizacją umowy w okresie jej trwania^[2]. Koszty przyszłych okresów prognozuje się w kwotach nominalnych, bez dyskontowania, na podstawie danych historycznych, planów finansowych oraz uprawnionych założeń co do kształtowania się kwot i parametrów kalkulacji w kolejnych latach. W przypadku zlecenia części usług związanych wykonaniem umowy do innej spółki grupy, koszt wykonania umowy w wyniku jednostkowym uwzględnia cenę usługi z rozliczenia między spółkami, a w wyniku – koszt wykonania po stronie zleceniobiorcy.

Koszt wykonania umowy składa się z dwóch elementów - kosztów związanych z realizacją usług pobrania, badań i preparatyki tkanek i komórek ponoszonych na początku realizacji umowy oraz kosztów ich przechowywania w kolejnych okresach. W celu jego skalkulowania wyodrębnia się następujące grupy kosztów:

1. Koszt zestawu pobraniowego,
2. Koszt transportu próbki z miejsca pobrania do laboratorium,
3. Koszty opłat związanych z pobraniem,
4. Koszty badań i preparatyki,
5. Koszty obsługi klienta,
6. Wynagrodzenia pracowników laboratorium,
7. Koszty utrzymania pomieszczeń laboratorium,
8. Inne koszty stałe laboratorium,
9. Koszty bezpośrednie przechowywania

Powyższe koszty realizacji usług dzieli się między koszty wstępne i koszty przechowywania. Grupy 1-4 stanowią w całości koszty pobrania, badań i preparatyki, grupa 9 koszty przechowywania, a grupy 5-8 alokuje się pomiędzy te dwie kategorie przy pomocy kluczy podziałowych. Konstrukcja kluczy podziałowych zakłada, że koszt przechowywania nie zmienia się istotnie po ewentualnym zaprzestaniu pozyskiwania nowych klientów.

W ramach obu uzyskanych puli kosztów wyodrębnia się te związane z realizacją umów z klientami indywidualnymi. Następnie uzyskane w ten sposób kwoty dzieli się odpowiednio przez liczbę próbek pobranych i przechowywanych, uzyskując koszt jednostkowy w okresie obrachunkowym. Dane co do liczby przechowywanych próbek oraz kosztu realizacji usługi prognozuje się na okresy przyszłe na podstawie planów finansowych, a następnie ekstrapoluje na cały okres obowiązywania umów.

2.23. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowe obejmują odsetki od pożyczek i kredytów, różnice kursowe od pożyczek i kredytów oraz straty na instrumentach pochodnych, które ujmują się w rachunku zysków i strat.

Koszty finansowania zewnętrznego dotyczące budowy, przystosowania, montażu lub ulepszenia środków trwałych lub aktywów niefinansowych, przez okres budowy, przystosowania, montażu lub ulepszenia są ujmowane w wartości tych aktywów, jeśli zobowiązania te zostały zaciągnięte w tym celu.

Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są w rachunku zysków i strat.

2.24. Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są rozpoznawane w momencie ich naliczenia (przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej), jeżeli ich otrzymanie nie jest wątpliwe. Przychody z tytułu odsetek prezentowane są w pozycji przychodów finansowych.

2.25. Dotacje

Dotacje do aktywów, które mają na celu finansowanie aktywów trwałych, a dokładnie ich zakup, wytworzenie, budowę lub ulepszenie są prezentowane jako przychody przyszłych okresów, które są w sposób systematyczny ujmowane w zysku lub stracie na przestrzeni okresu użytkowania składnika aktywów sfinansowanego dotacją.

2.26. Dywidendy

Należne dywidendy zalicza się do przychodów finansowych na dzień powzięcia przez Zgromadzenie Wspólników/Akcjonariuszy spółki, w którą jednostka zainwestowała, uchwały o podziale zysku chyba, że w uchwale określono inny dzień prawa do dywidendy. Płatności dywidendy na rzecz udziałowców ujmują się jako zobowiązanie w sprawozdaniu finansowym w okresie, w którym nastąpiło ich zatwierdzenie przez udziałowców Spółki.

2.27. Płatności na bazie akcji

Płatności na bazie akcji rozliczane w instrumentach kapitałowych na rzecz pracowników i innych osób świadczących podobne usługi wycenia się w wartości godziwej instrumentów kapitałowych na dzień ich przyznania. Szczegóły dotyczące określania wartości godziwej płatności na bazie akcji rozliczane w instrumentach kapitałowych znajdują się w nocie 34.

Wartość godziwą płatności na bazie akcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych określoną w dniu ich przyznania odnosi się w koszty metodą liniową w okresie nabywania uprawnień, na podstawie oszacowań jednostki co do instrumentów kapitałowych, do których ostatecznie zostaną nabyte prawa, drugostronnie zwiększając kapitał. Na każdy dzień bilansowy Spółka weryfikuje oszacowania dotyczące liczby instrumentów kapitałowych przewidywanych do przyznania. Ewentualny wpływ weryfikacji pierwotnych oszacowań ujmują się w rachunku zysków i strat przez pozostały okres przyznania, z odpowiednią korektą kapitału rezerwowego na świadczenia pracownicze rozliczane w instrumentach kapitałowych.

3. PRZEKSZTAŁCENIE DANYCH PORÓWNAWCZYCH

Spółka mając na celu zapewnienie większej przejrzystości oraz spójności prezentowanego sprawozdania finansowego, a także lepsze odzwierciedlenie informacji finansowej, dokonała przekształcenia danych porównawczych w niniejszym sprawozdaniu finansowym w wyniku zmian prezentacji.

Spółka wprowadziła zmiany w prezentacji określonych pozycji pasywów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych. Wprowadzone zmiany nie miały wpływu na kwoty poszczególnych zysków.

Zmiana dotyczyła prezentacji rezerwy na świadczenia pracownicze, rezerwy na niewykorzystane urlopy oraz rezerwy na koszty edukacji i pobrań. Poprzednio były prezentowane jako Pozostałe rozliczenia międzyokresowe. Po zmianie rezerwy prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Spółki w pozycji Rezerwy krótkoterminowe.

Przekształcenie sprawozdania z sytuacji finansowej PBKM S.A. sporządzonego na dzień 31 grudnia 2016 roku

	31.12.2016 Dane zaraportowane	Zmiana prezentacji	31.12.2016 Dane przekształcone
Rezerwy krótkoterminowe	-	2 872 685,70	2 872 685,70
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	3 208 015,37	(2 872 685,70)	335 329,67

Przekształcenie sprawozdania z przepływów pieniężnych w PBKM S.A. sporządzonego na dzień 31 grudnia 2016 roku

	01.01.2016 - 31.12.2016 Dane zaraportowane	Zmiana prezentacji	01.01.2016 - 31.12.2016 Dane przekształcone
Zmiana stanu rezerw	(121 000,00)	773 664,98	652 664,98
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	(16 549 165,80)	(773 664,98)	(17 322 830,78)

Przekształcenie sprawozdania z sytuacji finansowej PBKM S.A. sporządzonego na dzień 31 grudnia 2015 roku

	31.12.2015 Dane zaraportowane	Zmiana prezentacji	31.12.2015 Dane przekształcone
Rezerwy krótkoterminowe	-	2 099 020,72	2 099 020,72
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	3 104 754,38	(2 099 020,72)	1 005 733,66

4. NOWE STANDARDY RACHUNKOWOŚCI I INTERPRETACJE KIMSF

4.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej.

4.2. Status zatwierdzenia Standardów w UE

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Zarząd Spółki nie zdecydował o wcześniejszym zastosowaniu następujących opublikowanych standardów, interpretacji lub poprawek do istniejących standardów przed ich datą wejścia w życie:

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe” zastępuje MSR 39. Standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie. Spółka zastosuje MSSF 9 od 1 stycznia 2018 r.
- MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie. Spółka zastosuje MSSF 15 od 1 stycznia 2018 r.
- Objąsnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” zostały opublikowane 12 kwietnia 2016 r. i mają zastosowanie do sprawozdań finansowych sporządzanych po 1 stycznia 2018 r. Spółka zastosuje Objąsnienia do MSSF 15 od 1 stycznia 2018 r.
- MSSF 16 „Leasing” został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 13 stycznia 2016 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Spółka zastosuje MSSF 16 po jego zatwierdzeniu przez Unię Europejską.
- Zmiana do MSSF 2: *Klasyfikacja i wycena transakcji opartych na akcjach* obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie. Spółka zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2018 r.
- Zmiany do MSSF 4: Zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wraz z MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” Spółka zastosuje od 1 stycznia 2018 r.
- Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała w grudniu 2016 r. „Roczne zmiany MSSF 2014-2016”, które zmieniają 3 standardy: MSSF 12 „Ujawnienia udziałów w innych jednostkach”, MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych”. Spółka zastosuje powyższe zmiany zgodnie z ustaleniami Unii Europejskiej od 1 stycznia 2018 r. (dotyczy zmian do MSSF 1 oraz MSR 28).
- Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała w grudniu 2017 r. „Roczne zmiany MSSF 2015-2017”, które wprowadzają zmiany do 4 standardów: MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć”, MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”, MSR 12 „Podatek dochodowy” oraz MSR 23 „Koszty finansowania zewnętrznego”. Spółka zastosuje powyższe zmiany zgodnie z ustaleniami Unii Europejskiej od 1 stycznia 2019 r. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.
- KIMSF 22: *Transakcje w walutach obcych oraz płatności zaliczkowe* wyjaśnia zasady rachunkowości dotyczące transakcji, w ramach których jednostka otrzymuje lub przekazuje zaliczki w walucie obcej. Wytyczne obowiązuja dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie. Spółka zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2018 r.
- KIMSF 23 *Niepewność związana z ujęciem podatku dochodowego* wyjaśnia wymogi w zakresie rozpoznania i wyceny zawarte w MSR 12 w sytuacji niepewności związanej z ujęciem podatku dochodowego. Wytyczne obowiązuja dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Spółka zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2019 r. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.
- Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” obowiązuja dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Spółka zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2019 r.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że największą zmianą będzie zastąpienie przez MSSF 15 „Przychody z tytułu umów z klientami” obecnie stosowanego przez Polski Bank Komórek Macierzystych standardu MSR 18 „Przychody”. Zgodnie z aktualnym stanem prawnym MSSF 15 będzie miał zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się od 1 stycznia 2018 roku. Standard wprowadza jednolity model rozliczania przychodów z umów z klientami. Zastępuje wytyczne dotyczące ujmowania przychodów z MSR 18 „Przychody” i MSR 11 „Umowy o budowę” oraz związane z nimi interpretacje. Podstawową zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodu w taki sposób, aby odzwierciedlał transfer przyrzeczonych towarów lub usług w kwocie odzwierciedlającej wartość wynagrodzenia, do którego jednostka oczekuje mieć prawo za te towary lub usługi.

W celu identyfikacji głównych zmian w metodzie rozpoznawania przychodów Spółka przeprowadziła analizę zgodnie z pięciostopniowym modelem ujmowania przychodów opisanymi w MSSF 15, polegającym na:

- 1) Identyfikacji kontraktu z klientem;
- 2) Identyfikacji odrębnych obowiązków świadczenia w kontrakcie;
- 3) Ustalenia ceny transakcyjnej;
- 4) Alokacji ceny transakcyjnej do odrębnych obowiązków świadczenia;
- 5) Ustalenia okresu lub momentu ujęcia przychodów z realizacji poszczególnych obowiązków świadczenia.

1) Identyfikacja kontraktu z klientem

Zasady opisane poniżej dotyczą umów o pobranie, preparatykę, badania i przechowywanie materiału biologicznego z popłodu, zawieranych przez spółkę z klientami indywidualnymi. Negocjowane równoległe umowy sprzedaży innych produktów i usług, w szczególności: testów genetycznych, ubezpieczeń rozpatrywane są odrębnie. Umowa wchodzi w życie z chwilą pobrania materiału biologicznego, zawarta jest na czas nieokreślony, przyjmujemy, że okres umowy wynosi 18 lat, chyba, że została przedpłacona na dłuższy okres.

2) Identyfikacja odrębnych obowiązków świadczenia w kontrakcie

Umowy obejmują jedno lub dwa z następujących świadczeń:

- Pobranie, preparatykę, badania i kwalifikację materiału biologicznego do przechowania;
- Przechowywanie materiału biologicznego.

3) Ustalenie ceny transakcyjnej

Wartością umowy jest suma kwot należnych z tytułu realizacji wynikających z niej świadczeń w okresie jej trwania. W przypadku standardowej oferty są to opłaty dotyczące pobrania, preparatyki, badania i kwalifikacji materiału biologicznego do przechowania oraz opłata z tytułu przechowywania w okresie 18 lat, chyba że umowa została przedpłacona na dłuższy okres.

4) Alokacja ceny transakcyjnej do odrębnych obowiązków świadczenia

Alokacja ceny transakcyjnej zostanie dokonana na podstawie poniesionych kosztów w związku z wypełnianiem obowiązku świadczenia wobec klienta indywidualnego.

5) Ustalenie okresu lub momentu ujęcia przychodów z realizacji poszczególnych obowiązków świadczenia

Spółka dla głównych obowiązków świadczenia w kontrakcie będzie przyjmować następujące metody pomiaru stopnia spełnienia obowiązku:

- Dla obowiązku świadczenia, jakim jest uzyskanie materiału biologicznego nadającego się do wykorzystania odzwierciedleniem stopnia wypełnienia przez jednostkę obowiązku będzie ujęcie przychodu w momencie zakończenia poszczególnych czynności na bazie oszacowanego stopnia zaawansowania usługi na te momenty.
- Dla obowiązku świadczenia, jakim jest przechowywanie materiału biologicznego, odzwierciedleniem stopnia wypełniania tego obowiązku jest upływ czasu w stosunku do łącznego oszacowanego okresu przechowywania ustalonego zgodnie z wytycznymi w punkcie 3.

Spółka zastosuje niniejszy MSSF do rocznych okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku. Zgodnie z paragrafem MSSF 15C3.b) Polski Bank Komórek Macierzystych zastosuje niniejszy MSSF retrospektywnie z łącznym efektem pierwszego zastosowania standardu ujętym jako korekta salda początkowego zysków zatrzymanych w rocznym okresie sprawozdawczym, w którym przypada dzień pierwszego zastosowania. Jednocześnie w ramach tej przejściowej metody, Spółka stosuje niniejszy standard

retrospektywnie jedynie do umów, które nie są zakończone na dzień pierwszego zastosowania, tj. na dzień 1 stycznia 2018 roku.

Obecnie Spółka przeprowadza obliczenia, które pozwolą określić całkowity wpływ wprowadzenia MSSF 15 na wyniki finansowe jednostki za rok 2017, a także określić wysokość korekty wpływającej na wyniki lat ubiegłych.

MSSF 9 „Instrumenty Finansowe” wprowadza zmiany w zakresie klasyfikacji aktywów finansowych, metod wyceny (według zamortyzowanego kosztu oraz według wartości godziwej), zasad utraty wartości aktywów finansowych (w miejsce modelu strat poniesionych ma być stosowany model straty oczekiwanej) oraz klasyfikacji instrumentów finansowych. MSSF 9 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się od 1 stycznia 2018 roku i później, z możliwością wcześniejszego zastosowania.

W 2017 roku Spółka przeprowadziła analizę wpływu MSSF 9 na politykę rachunkowości w odniesieniu do działalności Polskiego Banku Komórek Macierzystych oraz jego wyników. Spółka bazowała na informacjach dostępnych do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego, jednakże zastrzega, że ocena wpływu MSSF 9 może ulec zmianie wraz z dodatkowo pozyskanymi informacjami w okresie, gdy Spółka zastosuje standard po raz pierwszy. Dane finansowe będące efektem analizy wpływu nowego standardu są zgodne z wymogami MSSF 9, jednakże nie podlegały badaniu, a w związku z tym dane opublikowane w sprawozdaniach za 2018 rok mogą nieznacznie ulec zmianie.

Jednostka podjęła decyzję o wdrożeniu standardu z dniem 1 stycznia 2018 roku bez korygowania danych porównawczych, co oznacza, że dane za rok 2017 oraz 2018 nie będą ze sobą porównywalne, natomiast korekty związane z dostosowaniem do MSSF zostaną wprowadzone 1 stycznia 2018 roku z odniesieniem wpływu na kapitał własny.

Zgodnie z nowymi zasadami utraty wartości aktywów finansowych, Spółka jest zobowiązana do tworzenia odpisów aktualizujących w oparciu o oczekiwane straty kredytowe mogące się pojawić na przestrzeni całego życia danego instrumentu, natomiast jeżeli na dzień sprawozdawczy ryzyko kredytowe związane z instrumentem znacząco nie wzrosło, to Spółka wycenia odpis z tytułu straty na tym instrumencie w kwocie równej 12 miesięcznym oczekiwanym stratom kredytowym. Jednostka przeprowadziła analizę wpływu na sprawozdanie finansowe na dzień 31 grudnia 2017 roku oczekiwanych strat w zakresie należności krótkoterminowych używając uproszczoną metodę, dopuszczoną do stosowania przez MSSF 9 w stosunku do krótkoterminowych należności z tytułu dostaw i usług w zakresie wpływu oczekiwanych strat. Analiza wykazała, że w związku z charakterem należności z tytułu dostaw i usług poziom odpisu z tytułu utraty wartości spadnie w stosunku do salda odpisu na dzień bilansowy, zwiększy zyski zatrzymane 2017 roku o ok. 657 tys. zł. Spółka szacuje brak wpływu nowej wyceny na wartość zobowiązań z tytułu otrzymanych kredytów.

Spółka nie przeprowadziła jeszcze analizy wpływu MSSF 16 na sprawozdania finansowe. Pozostałe, wyżej wymienione standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez jednostkę na dzień bilansowy.

5. ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH

Oszacowania i osądy poddaje się nieustannej weryfikacji. Wynikają one z dotychczasowych doświadczeń oraz innych czynników, w tym przewidywań co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się zasadne.

Spółka dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia dotyczące przyszłości. Szacunki i związane z nimi założenia opierają się o doświadczenia historyczne i inne czynniki uznawane za istotne. Uzyskane w ten sposób oszacowania księgowe mogą odbiegać od rzeczywistych wyników. Szacunki i leżące u ich podstaw założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmianę wielkości szacunkowych ujmuje się w okresie, w którym nastąpiła weryfikacja, jeśli dotyczy ona wyłącznie tego okresu, lub w okresie bieżącym i okresach przyszłych, jeśli zmiana dotyczy ich na równi z okresem bieżącym.

Podstawowe obszary, w których szacunki Zarządu mają istotny wpływ na sprawozdanie finansowe to:

- Szacowana utrata wartości firmy - Spółka corocznie testuje wartość firmy pod kątem utraty wartości, zgodnie z zasadą rachunkowości przedstawioną w punkcie 2.4. Wartość odzyskiwalna ośrodków wypracowujących środki pieniężne, czyli spółek, do których odnosi się wartość firmy, wyliczana jest metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych (DCF). Szczegółowe informacje dotyczące wartości firmy zaprezentowane zostały w nocie 13 niniejszego sprawozdania.
- Szacowana utrata wartości przyszłych wpływów z rocznych kontraktów rozpoznanych na przejęciu jednostki zależnej – Spółka rocznie testuje wartość przyszłych wpływów z rocznych kontraktów rozpoznanych na przejęciu jednostki zależnej pod kątem utraty wartości.
- Szacowana utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych - na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników aktywów. Wartość odzyskiwalna poszczególnych ośrodków wypracowujących środki pieniężne szacowana jest przy wykorzystaniu metodologii opisane w punkcie 2.9.
- Szacowane okresy ekonomicznej użyteczności - wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie aktualnej wiedzy dotyczącej przewidywanego okresu użytkowania składników rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych. Przewidywany okres użytkowania podlega okresowej weryfikacji. Szczegóły dotyczące okresów amortyzacji zostały przedstawione w punkcie 2.6 i 2.7.
- Szacowane okresy długości trwania kontraktu oraz szacowanie przyszłych kosztów kontraktu – szczegółowe informacje dotyczące metodologii szacowania okresów długości trwania kontraktów oraz zasady szacowania przyszłych kosztów kontraktów przedstawione zostały w punkcie 2.22. W omawianych okresach szacowana długość trwania kontraktu została określona jako 13 i 12 lat, odpowiednio dla roku 2017 i 2016.

6. SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI

Spółka prowadzi jednorodną działalność polegającą na pozyskiwaniu i przechowywaniu komórek macierzystych krwi pępowinowej. Spółka osiąga przychody na rynku krajowym, którego wyniki są regularnie analizowane przez Członków Zarządu. W 2017 oraz w 2016 roku nie zidentyfikowano wiodących klientów, których wartość obrotów przekroczyła poziom 10% łącznych przychodów ze sprzedaży. Ze względu na fakt, iż wartość obrotu ze sprzedaży innych usług, niż podstawowa nie przekracza 10% łącznych przychodów ze sprzedaży Spółka nie wydziela przychodów ze względu na rodzaje sprzedawanych usług. W związku z powyższym, w Spółce nie wyodrębniono segmentów działalności.

7. PRZYCHODY I KOSZTY

7.1. Struktura przychodów ze sprzedaży i kosztów działalności operacyjnej

Przychody operacyjne i koszty działalności operacyjnej w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie porównywalnym kształtowały się następująco:

Przychody netto ze sprzedaży	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Przychody netto ze sprzedaży usług	91 787 290,82	76 748 960,00
Razem	91 787 290,82	76 748 960,00

Koszty działalności operacyjnej	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Amortyzacja	3 354 502,16	2 825 000,54
Zużycie materiałów i energii	12 752 434,26	10 712 638,16
Usługi obce	18 762 606,82	16 718 753,52
Podatki i opłaty	374 240,77	656 157,46
Świadczenia pracownicze	20 199 918,79	17 495 416,99
Pozostałe koszty rodzajowe	5 137 752,26	4 008 199,70
Razem	60 581 455,06	52 416 166,37

W 2017 roku jednostka ujęła w pozycji *Świadczenia pracownicze* koszty wdrożonego programu motywacyjnego w wysokości 1,12 mln zł oraz rezerwę na odprawy emerytalne w wysokości 181,9 tys. zł.

W 2016 roku wartość programu motywacyjnego wynosiła 751 tys. zł. Spółka nie zawiązała rezerwy na odprawy emerytalne.

Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane dotyczące ponoszonych kosztów świadczeń na rzecz pracowników w latach 2017 i 2016:

Świadczenia pracownicze	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Wynagrodzenia	15 731 777,36	13 986 975,63
Program motywacyjny	1 124 000,00	751 000,00
Koszty ubezpieczeń społecznych	2 335 465,15	2 035 676,98
Rezerwa na odprawy emerytalne	181 862,73	-
Pozostałe świadczenia pracownicze	826 813,55	721 764,38
Razem	20 199 918,79	17 495 416,99

Poniższa tabela przedstawia przeciętne zatrudnienie w Spółce w okresie 12 miesięcy roku 2017 oraz w analogicznym okresie roku ubiegłego:

Grupa zatrudnionych	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Zarząd	3	3
Pracownicy umysłowi	162	140
Razem	165	143

7.2. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody i koszty operacyjne w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 oraz w okresie porównywalnym kształtowały się następująco:

Pozostałe przychody operacyjne	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Zysk ze sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	-	55 757,74
Odwrocenie odpisu na należności	-	491 751,58
Dotacje otrzymane	703 875,51	834 314,80
Refundacja kosztów	85 877,84	-
Zwrot kosztów sądowych i postępowań egzekucyjnych	37 315,77	-
Pozostałe	559 504,07	126 018,01
Razem	1 386 573,19	1 507 842,13

W pozycji *Pozostałe* zaprezentowane zostały przychody z rozwiązania rezerwy na zobowiązania z tytułu podatku od towarów i usług w kwocie 139 tys. zł oraz przychody z rozwiązania rezerwy na zobowiązania handlowe wobec dostawców w kwocie 343,8 tys. zł. Spółka rozwiązała rezerwy w związku z upływem terminu wymagalności zobowiązań.

Pozostałe koszty operacyjne	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Strata na sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	11 383,34	-
Odpis na należności	331 016,85	-
Odpis na zapasy	-	94 279,45
Ujęcie odpisów na wartości niematerialne i prawne	545 095,38	312 776,97
Darowizny	177 404,41	83 086,70
Ujemne różnice kursowe	89 089,16	-
Umorzenie należności	-	208 983,85
Korekta VAT	-	13 731,77
Kary, odsetki za zwłokę	2 000,00	-
Pozostałe	346 452,39	238 969,86
Razem	1 502 441,53	951 828,60

7.3. Przychody i koszty finansowe

Struktura przychodów finansowych w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie porównywalnym kształtowała się następująco:

Przychody finansowe	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Dywidendy i udziały w zyskach	1 724 861,01	591 548,17
Przychody z tytułu odsetek	230 336,38	251 359,15
Zysk ze zbycia inwestycji	607 625,84	-
Pozostałe	133 390,79	179 218,45
Razem	2 696 214,02	1 022 125,77

Struktura kosztów finansowych w okresach 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie porównywalnym kształtowała się następująco:

Koszty finansowe	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Odsetki od kredytów i pożyczek	723 309,74	377 088,95
Odsetki zapłacone	53 787,11	6 207,60
Odsetki z tytułu leasingu	152 497,46	123 214,04
Aktualizacja wartości inwestycji	128 223,64	362 149,52
Ujemne różnice kursowe	428 955,24	-
Koszt wykupu obligacji	300 414,90	-
Pozostałe	214 118,73	63 493,69
Razem	2 001 306,82	932 153,80

W prezentowanych danych finansowych za rok 2017 i porównywalnych za rok 2016 Spółka odniosła wszystkie koszty finansowania zewnętrznego na wynik finansowy okresu, w którym zostały poniesione.

8. PODATEK BIEŻĄCY I ODROZCZONY

Główne składniki obciążenia podatkowego przedstawiają się następująco:

Podatek dochodowy	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Podatek dochodowy bieżący	(1 387 487,00)	(3 884,00)
Zmiana stanu odroczonego podatku dochodowego	(5 120 345,74)	(4 933 222,40)
Razem	(6 507 832,74)	(4 937 106,40)

Uzgodnienie wysokości podatku dochodowego w rachunku zysków i strat z wynikiem finansowym:

	31.12.2017	31.12.2016
Zysk przed opodatkowaniem	31 784 874,62	24 978 779,13
Podatek przy zastosowaniu stawki ustawowej wynoszącej 19%	6 039 126,00	4 745 968,00
Efekt podatkowy przychodów i kosztów trwale niestanowiących przychodów i kosztów podatkowych	319 534,58	226 571,99
Dywidendy otrzymane	(327 724,00)	(112 394,00)
Wycena akcji zaliczanych do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	319 863,88	-
Inne	157 032,28	76 960,41
Obciążenie podatkowe według efektywnej stawki podatkowej	6 507 832,74	4 937 106,40

Zgodnie z polskimi przepisami w roku 2017 oraz 2016 Spółka naliczała zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych w wysokości 19% dochodu do opodatkowania.

Na aktywa oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego składają się następujące tytuły:

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31.12.2017	31.12.2016
Odpis aktualizujący	466 477,00	303 189,00
Niezapłacone odsetki	57 378,00	38 712,00
Różnice kursowe niezrealizowane	107 590,83	19 093,00
Zobowiązania leasingowe	619 165,00	660 048,00
Inne rezerwy i RMK bierne	795 925,00	609 523,00
Program motywacyjny	356 250,00	142 690,00
Straty podatkowe	-	231 311,00
Inne	65 417,00	70 081,00
Razem	2 468 202,83	2 074 647,00

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31.12.2017	31.12.2016
Różnica pomiędzy wartością podatkową i księgową niefinansowych aktywów trwałych	351 873,00	313 015,00
Odsetki niezapłacone	143 844,00	113 567,00
Wartość netto środków trwałych w leasingu	572 006,00	678 584,00
Różnica pomiędzy podatkową i księgową wartością przychodów B2C	23 178 648,00	17 935 407,00
Różnica pomiędzy podatkową i księgową wartością przychodów B2B	117 200,00	102 109,43
Różnica pomiędzy podatkową i księgową wartością kosztów operacyjnych	140 490,00	167 341,00
Wycena akcji przeznaczonych do sprzedaży	319 864,00	-
Razem	24 823 925,00	19 10 023,43

9. AKTYWA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY I DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA

Zarówno w 2017 jak i 2016 roku jednostka nie posiadała żadnych aktywów do sprzedaży (z wyjątkiem aktywów finansowych opisanych w notce 17 oraz nie zaniechała prowadzenia żadnej działalności).

10. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto przypadającego Akcjonariuszom jednostki za okres sprawozdawczy przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu sprawozdawczego.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto przypadającego Akcjonariuszom jednostki przez skorygowaną (o wpływ potencjalnych elementów rozładniających) średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

W okresie sprawozdawczym jak i w okresie porównywalnym nie występowały elementy rozładniające zysk przypadający na jedną akcję.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz ilość akcji, które posłużyły do wyliczenia zysku na jedną akcję:

	31.12.2017	31.12.2016
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję (w tys. sztuk)	4 735	4 735
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy za okres sprawozdawczy (w tys. zł)	25 277	20 042
Zysk na jedną akcję (w zł) z zysku netto za okres sprawozdawczy przypadający na akcjonariuszy	5,34	4,23

11. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY

W okresie sprawozdawczym Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki w dniu 15 maja 2017 roku podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku netto osiągniętego przez Spółkę, przeznaczając część zysku netto osiągniętego przez Spółkę w 2016 roku w kwocie 8 522 676,00 zł, tj. 1,80 zł na jedną akcję, na wypłatę dywidendy.

Pozostała część przeznaczona została w całości na kapitał zapasowy. Dzień dywidendy został ustalony na 23 maja 2017 roku, a dzień wypłaty dywidendy na 30 czerwca 2017 roku.

Na dzień podpisania niniejszego sprawozdania nie została podjęta decyzja co do podziału zysku netto osiągniętego w 2017 roku.

Zgodnie z art. 395 KSH, organem właściwym do powzięcia uchwały o podziale zysku (lub o pokryciu straty) oraz o wypłacie dywidendy jest zwyczajne walne zgromadzenie.

Spółka nie jest stroną umów ani nie posiada zobowiązań, które ograniczałyby w jakikolwiek sposób wypłatę dywidendy w przyszłości za wyjątkiem zobowiązania wynikającego z zawartej umowy kredytowej o kredyt w rachunku bieżącym z dnia 6 listopada 2015 r., umowy kredytowej o kredyt obrotowy zawartej 15 listopada 2016 roku oraz umowy o kredyt obrotowy z dnia 6 czerwca 2017 roku z mBank S.A.. Na mocy postanowień tej umowy, Spółka jest zobowiązana do przekazywania 50% wypracowanego zysku netto na kapitał zapasowy.

12. AKTYWA NIEMATERIALNE

Poniżej zaprezentowano aktywa niematerialne według stanu na 31 grudnia 2017 r.:

31.12.2017	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Inne wartości niematerialne i prawne	Zaliczki na wartości niematerialne i prawne	Umowy z Klientami	Razem
Wartość brutto					
01.01.2017	431 965,41	2 299 778,91	1 891 096,58	787 475,73	5 410 316,63
Zwiększenia	-	76 202,14	1 403 719,67	-	1 479 921,81
Przemieszczenie wewnętrzne	396 753,15	142 692,65	(539 445,80)	-	0,00
Inne zwiększenia	38 802,65	-	-	-	38 802,65
Inne zmniejszenia	-	-	(101 200,07)	-	(101 200,07)
31.12.2017	867 521,21	2 518 673,70	2 654 170,38	787 475,73	6 827 841,02
Umorzenie					
01.01.2017	(371 510,70)	(1 843 959,89)	0,00	(196 868,03)	(2 412 338,62)
Zwiększenia	(72 151,48)	(276 777,67)	-	(98 424,60)	(447 353,75)
31.12.2017	(443 662,18)	(2 120 737,56)	0,00	(295 292,63)	(2 859 692,37)
Odpisy aktualizujące					
01.01.2017	0,00	0,00	(312 776,97)	0,00	(312 776,97)
Zwiększenia	-	-	(532 191,21)	-	(532 191,21)
31.12.2017	0,00	0,00	(844 968,18)	0,00	(844 968,18)
Wartość netto					
01.01.2017	60 454,71	455 819,02	1 578 319,61	590 607,70	2 685 201,04
31.12.2017	423 859,03	397 936,14	1 809 202,20	492 183,10	3 123 180,47

Poniżej zaprezentowano aktywa niematerialne według stanu na 31 grudnia 2016 r.:

31.12.2016	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Inne wartości niematerialne i prawne	Zaliczki na wartości niematerialne i prawne	Umowy z Klientami	Razem
Wartość brutto					
01.01.2016	431 965,41	2 266 631,11	342 356,08	787 475,73	3 828 428,33
Zwiększenia	-	33 147,80	1 548 740,50	-	1 581 888,30
31.12.2016	431 965,41	2 299 778,91	1 891 096,58	787 475,73	5 410 316,63
Umorzenie					
01.01.2016	(309 985,01)	(1 543 373,91)	0,00	(98 434,47)	(1 951 793,39)
Zwiększenia	(61 525,69)	(300 585,98)	-	(98 433,56)	(460 545,23)
31.12.2016	(371 510,70)	(1 843 959,89)	0,00	(196 868,03)	(2 412 338,62)
Odpisy aktualizujące					
01.01.2016	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zwiększenia	-	-	(312 776,97)	-	(312 776,97)
31.12.2016	0,00	0,00	(312 776,97)	0,00	(312 776,97)
Wartość netto					
01.01.2016	121 980,40	723 257,20	342 356,08	689 041,26	1 876 634,94
31.12.2016	60 454,71	455 819,02	1 578 319,61	590 607,70	2 685 201,04

Pozycja umowy z klientami przedstawia szacowane przyszłe wpływy z rocznych kontraktów rozpoznane na przejęciu jednostek zależnych. Na dzień 31 grudnia 2017 roku okres amortyzacji dla przejętych kontraktów spółki Longa Vita Sp. z o.o. (obecnie połączonej z Polski Bank Komórek Macierzystych) wynosi 7 lat.

Wszystkie aktywa niematerialne, poza wartością firmy, ujmowane przez Spółkę mają określony okres użytkowania. Na dzień bilansowy aktywa niematerialne nie stanowią zabezpieczenia zobowiązań Spółki.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku w pozycji *Zaliczki na wartości niematerialne i prawne* zaprezentowane zostały nakłady poniesione przez Spółkę na rozwój systemów ERP, a także nakłady na prace badawczo-rozwojowe realizowane w ramach projektów ABC Therapy i BIOOPA.

13. WARTOŚĆ FIRMY

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka ujmowała wartość firmy w wysokości 1.892.250,88 zł, która powstała w momencie przejęcia kontroli nad spółką Longa Vita. W dniu 1 czerwca 2015 roku na mocy art.493§1 KSH w wyniku dokonanego połączenia metodą nabycia spółki Polski Bank Komórek Macierzystych S.A. ze spółką Longa Vita Sp. z o.o. wartość firmy została ujęta w księgach PBKM. W wyniku połączenia spółka przejmowana (tj. Longa Vita Sp. z o.o.) została rozwiązana, bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego. Połączenie nastąpiło z dniem wpisania połączenia do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, tj. 1 czerwca 2015 roku.

Wartość firmy jest corocznie badana pod kątem utraty wartości. Dla celów testowania wartość firmy została w całości alokowana do umów konsumenckich zawieranych z PBKM S.A. w ramach działu Bank i Laboratorium Longa Vita.

W wyliczeniu wartości użytkowej ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne, którym w niniejszym sprawozdaniu jest dział Bank i Laboratorium Longa Vita, zostały przyjęte następujące założenia:

- szczegółową prognozą objęto okres 12 lat, w czasie, którego zostały założone wzrosty przepływów w kolejnych latach. Okres przepływów został oszacowanym na podstawie historycznych obserwacji długości cyklu trwania umowy;
- stopa dyskonta jest zgodna ze średnioważonym kosztem kapitału dla danego ośrodka, w przypadku działu Bank i Laboratorium Longa Vita jest to 9,15%. Poszczególne składniki tej stopy zostały oszacowane na podstawie danych rynkowych o stopach wolnych od ryzyka, wartości współczynnika beta, która została zlewarowana w oparciu o rynkową strukturę dług/kapitał oraz wartości oczekiwanej stopy zwrotu z rynku.

14. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Poniżej zaprezentowano rzeczowe aktywa trwałe według stanu na 31 grudnia 2017 r.:

31.12.2017	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Razem
Wartość brutto					
01.01.2017	3 133 389,93	10 350 170,12	2 899 789,91	5 391 780,26	21 775 130,22
Zwiększenia	149 699,20	1 597 808,44	9 999,33	1 497 975,78	3 255 482,75
Przyjęcie ze środków trwałych w budowie	2 571 343,63	229 068,00	-	101 838,12	2 902 249,75
Środki używane na podstawie umowy leasingu	-	-	549 664,30	133 048,36	682 712,66
Sprzedaż	-	(7 519,96)	(54 190,00)	(130 567,27)	(192 277,23)
Likwidacja	(418 953,71)	-	-	-	(418 953,71)
Inne zwiększenia	51 480,18	11 198,88	-	-	62 679,06
Inne zmniejszenia	-	(72 480,73)	-	(52 251,05)	(124 731,78)
31.12.2017	5 486 959,23	12 108 244,75	3 405 263,54	6 941 824,20	27 942 291,72
Umorzenie					
01.01.2017	(1 174 289,56)	(5 072 031,89)	(738 282,54)	(2 843 380,80)	(9 827 984,79)
Zwiększenia	(393 979,29)	(1 337 443,28)	(798 137,61)	(513 565,34)	(3 043 125,52)
Sprzedaż	-	2 906,10	54 190,00	6 183,85	63 279,95
Likwidacja	262 242,15	-	-	-	262 242,15
31.12.2017	(1 306 026,70)	(6 406 569,07)	(1 482 230,15)	(3 350 762,29)	(12 545 588,21)
Odpisy aktualizujące					
01.01.2017	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
31.12.2017	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wartość netto					
01.01.2017	1 959 100,37	5 278 138,23	2 161 507,17	2 548 399,26	11 947 145,43
31.12.2017	4 180 932,53	5 701 675,68	1 923 033,39	3 591 061,91	15 396 703,51

Poniżej zaprezentowano rzeczowe aktywa trwałe według stanu na 31 grudnia 2016 r.:

31.12.2016	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Razem
Wartość brutto					
01.01.2016	3 133 389,93	8 664 678,19	1 386 037,21	4 417 563,22	17 601 668,55
Zwiększenia	-	1 179 329,01	-	841 311,73	2 020 640,74
Przyjęcie ze środków trwałych w budowie	-	301 819,74	-	118 110,31	419 930,05
Środki używane na podstawie umowy leasingu	-	1 105 095,41	1 670 662,76	130 409,51	2 906 167,68
Sprzedaż	-	(887 137,34)	(156 910,06)	(103 580,79)	(1 147 628,19)
Likwidacja	-	(4 262,63)	-	(1 872,16)	(6 134,79)
Inne zmniejszenia	-	(9 352,26)	-	(10 161,56)	(19 513,82)
31.12.2016	3 133 389,93	10 350 170,12	2 899 789,91	5 391 780,26	21 775 130,22
Umorzenie					
01.01.2016	(859 575,87)	(3 936 306,24)	(357 985,43)	(2 424 786,67)	(7 578 653,53)
Zwiększenia	(314 713,69)	(1 146 266,71)	(537 207,17)	(422 050,44)	(2 420 238,01)
Sprzedaż	-	9 901,67	156 910,06	2 988,27	169 800,00
Likwidacja	-	639,39	-	468,04	1 107,43
31.12.2016	(1 174 289,56)	(5 072 031,89)	(738 282,54)	(2 843 380,80)	(9 827 984,79)
Odpisy aktualizujące					
01.01.2016	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
31.12.2016	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wartość netto					
01.01.2016	2 273 814,54	4 728 371,95	1 028 051,78	1 992 776,75	10 023 015,02
31.12.2016	1 959 100,37	5 278 138,23	2 161 507,17	2 548 399,26	11 947 145,43

Zwiększenia wartości urządzeń technicznych i maszyn oraz pozostałych środków trwałych wynikają z dokonanych inwestycji w sprzęt laboratoryjny wykorzystywany przy preparowaniu i przechowywaniu materiałów biologicznych, sprzęt służący do hodowli komórek mezenchymalnych, a także sprzęt komputerowy wraz z oprogramowaniem.

W omawianym okresie, ani w roku ubiegłym Spółka nie posiadała gruntów w użytkowaniu wieczystym.

Łączna wartość środków trwałych w leasingu finansowym na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiła 3 031 tys. zł, natomiast na dzień 31 grudnia 2016 roku wartość środków wynosiła 3 259 tys. zł.

W 2017 roku środki trwałe w leasingu finansowym ujęte są w grupie środków transportu 1 915 tys. zł, w grupie urządzenia techniczne i maszyny 936 tys. zł oraz w grupie inne środki trwałe 180 tys. zł.

W 2016 roku środki trwałe w leasingu finansowym ujęte są w grupie środków transportu 2 161 tys. zł oraz w grupie urządzenia techniczne i maszyny 1 098 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku stan środków trwałych w budowie przedstawia tabela poniżej:

Środki trwałe w budowie	31.12.2017	31.12.2016
Środki trwałe w budowie	2 543,08	3 177 131,85
Razem	2 543,08	3 177 131,85

Na dzień 31 grudnia 2017 roku wartość środków trwałych w budowie wyniosła 2,5 tys. zł. Kwota ta dotyczyła nakładów poniesionych na wyposażenie biura Spółki, położonego przy al. Jana Pawła II 29 w Warszawie.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku wartość środków trwałych w budowie wyniosła 3 177,1 tys. zł. Kwota ta dotyczyła nakładów poniesionych na rozbudowę i wyposażenie laboratorium Spółki.

Zarówno w 2017, jak i w 2016 roku Spółka nie posiadała aktywów trwałych klasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży.

Na dzień bilansowy zakończony 31 grudnia 2017 roku ani na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka nie posiadała ustanowionych zabezpieczeń na majątku.

W zakończonym 31 grudnia 2017 roku obrotowym, ani w roku ubiegłym Spółka nie dokonywała odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych.

15. NALEŻNOŚCI DŁUGOTERMINOWE

Należności długoterminowe	31.12.2017	31.12.2016
Od jednostek pozostałych	271 748,55	163 132,93
Razem	271 748,55	163 132,93

Na dzień 31 grudnia 2017 roku w pozycji *Należności długoterminowe od jednostek pozostałych* zostały zaprezentowane kaucje wpłacone przy umowie najmu pomieszczeń wykorzystywanych do prowadzenia podstawowej działalności.

16. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

Na dzień 31 grudnia 2017 oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka nie posiadała nieruchomości inwestycyjnych.

17. AKTYWA FINANSOWE

Długoterminowe aktywa finansowe	31.12.2017	31.12.2016
Stan na początek okresu	37 574 019,89	35 850 512,52
Zwiększenia	966 518,63	2 085 656,89
Aktualizacja wartości	-	(362 149,52)
Stan na koniec okresu	38 540 538,52	37 574 019,89

Długoterminowe aktywa finansowe	31.12.2017	31.12.2016
Udziały w jednostkach powiązanych	38 534 968,52	36 020 288,52
Udziały w jednostkach pozostałych	5 570,00	5 570,00
Pożyczki udzielone do jednostek powiązanych	-	1 548 161,37
Razem	38 540 538,52	37 574 019,89

Na dzień bilansowy Jednostka posiadała 10% udziałów w spółce Regenmed Sp. z o.o. oraz została komandytariuszem spółki RegenMed sp. z o.o. s.k. po wniesieniu sumy komandytowej 570 zł.

Krótkoterminowe aktywa finansowe	31.12.2017	31.12.2016
Stan na początek okresu	3 925 020,46	3 925 020,46
Zwiększenia	9 049 411,00	-
Stan na koniec okresu	12 974 431,46	3 925 020,46

Krótkoterminowe aktywa finansowe	31.12.2017	31.12.2016
Udziały w jednostkach pozostałych	5 596 230,00	-
Pożyczki udzielone do jednostek powiązanych	6 914 465,46	3 925 020,46
Pożyczki udzielone do jednostek pozostałych	463 736,00	-
Razem	12 974 431,46	3 925 020,46

W pozycji *Udziały w jednostkach pozostałych* zaprezentowane zostały udziały w szwedzkiej spółce NextCell Pharma AB oraz w niemieckim podmiocie branżowym.

Poniższa tabela przedstawia wykaz podmiotów zależnych od jednostki:

Nazwa podmiotu	Przedmiot działalności	Udział w kapitale zakładowym/ogólnej liczbie głosów
SIA Cilmes Sunu Banka (Ryga, Łotwa)	spółka prowadząca bank komórek i tkanek	bezpośrednio 100%
Krio Intezet Zrt. (Budapeszt, Węgry)	spółka prowadząca bank komórek i tkanek	bezpośrednio 97,52%
Biogenis S.R.L. (Bukareszt, Rumunia)	spółka prowadząca bank tkanek i komórek	bezpośrednio 100%
Sevibe Cells S.L. (Barcelona, Hiszpania)	spółka prowadząca bank tkanek i komórek	bezpośrednio 55,97%*
Famicord Italia S.R.L. (Mediolan, Włochy)	spółka prowadząca bank tkanek i komórek	bezpośrednio 100%
Yaşam Bankasi (Ankara, Turcja)	spółka prowadząca bank tkanek i komórek	bezpośrednio - 85,0% kapitału zakładowego - 79,1% ogólnej liczby głosów
Diagnostyka Bank Komórek Macierzystych Sp. z o.o. (Kraków, Polska)	spółka prowadząca bank tkanek i komórek	bezpośrednio 100%
Cryoprofil S.A. (Warszawa, Polska)	spółka odpowiadająca za zakupy dla Grupy	bezpośrednio 100% minus jedna akcja
Stemlab Diagnostic S.R.L. (Galati, Rumunia)	spółka prowadząca laboratorium diagnostyczne	łącznie 100% w tym: - bezpośrednio 99% - pośrednio (przez Cryoprofil) 1%
Sevibe Testing S.L.U. (Girona, Hiszpania)	spółka prowadząca laboratorium diagnostyczne	pośrednio (przez Sevibe Cells S.L.) 55,97%
Instytut Terapii Komórkowych S.A. (Olsztyn, Polska)	spółka prowadząca tzw. szpital jednego dnia	bezpośrednio - 50,0% kapitału zakładowego - 53,5% ogólnej liczby głosów
Famicord AG (Zurych, Szwajcaria)	spółka świadcząca usługi w zakresie bankowania i preparatyki materiałów biologicznych w segmencie B2B	bezpośrednio 100%
Krionet Kft (Budapeszt, Węgry)	spółka aktualnie nieprowadząca działalności operacyjnej	bezpośrednio 100%

* zgodnie z MSSF 12, na dzień sporządzenia niniejszego Raportu w ocenie Zarządu Spółki istnieje ograniczenie do podziału zysku w spółce zależnej Sevibe Cells S.L., w której wymagana jest zgoda udziałowców mniejszościowych

Dnia 24 stycznia 2018 roku Zarząd Polskiego Banku Komórek Macierzystych S.A. poinformował o wpłynięciu do tureckiej spółki zależnej Yaşam Bankası Sağlık Hizmetleri İç ve Dış Ticaret Anonim Şirketi z siedzibą w Ankarze datowanego na dzień 23 stycznia 2018 roku pisma z Ministerstwa Zdrowia Turcji zgodnie z którym, w wyniku przeprowadzonej kontroli Ministerstwo stwierdziło, że osoba odpowiedzialna za laboratorium spółki zależnej, w jego ocenie nie posiada należytych kwalifikacji. W związku z powyższym podjęto decyzję o tymczasowym wstrzymaniu przez spółkę zależną z dniem 23 stycznia 2018 roku działalności w obszarze preparatyki nowych próbek krwi pępowinowej.

Jednocześnie do momentu wyjaśnienia wszystkich okoliczności związanych z przedmiotową decyzją, zgodnie z jej brzmieniem spółka zależna będzie kontynuować działalność w zakresie przechowywania materiału biologicznego. Zarząd spółki zależnej nie zgadza się z powyższym stanowiskiem, a w związku z tym prowadzone są wszelkie działania, także o charakterze prawnym, które pozwolą wyjaśnić zaistniałą sytuację oraz wznowić prowadzenie bieżącej działalności w zakresie pozyskiwania nowych umów. Termin na spełnienie wskazanych w decyzji wymogów został określony na drugą połowę kwietnia 2018 roku.

Mając na uwadze powyższe, Jednostka dokonała corocznego przeglądu spółek zależnych pod kątem przesłanek do utraty wartości inwestycji powstałych na nabytych udziałach na dzień 31 grudnia 2017 roku. W wyniku przeprowadzonej analizy zidentyfikowano przesłanki do utraty wartości inwestycji. W związku z tym dokonano wyliczenie wartości odzyskiwanej udziałów poszczególnych spółek.

W wyliczeniach zostały przyjęte następujące założenia:

- w jednostkach zależnych analizowano jednostki biznesowe, które w sumie składają się na budżet i prognozy całej jednostki zależnej;
- szczegółową prognozą objęto okres 5 lat, w czasie, którego zostały założone wzrosty przepływów w kolejnych latach, dla reszty okresu funkcjonowania jednostek obliczono wartość rezydualną przy założonym 2,5% wzroście realnym przepływów, oszacowanym na podstawie historycznych obserwacji;
- zakładane wzrosty przepływów zależą od strategii dla całej Grupy Kapitałowej Polski Bank Komórek Macierzystych, taktycznych planów poszczególnych jednostek oraz biorą pod uwagę uwarunkowania poszczególnych rynków geograficznych;
- prognozy jednostek zagranicznych zakładają wzrosty przychodów w ich walutach funkcjonalnych;
- stopa dyskonta jest zgodna ze średnioważonym kosztem kapitału dla danego ośrodka. Poszczególne składniki tej stopy zostały oszacowane na podstawie danych rynkowych o stopach wolnych od ryzyka, wartości współczynnika beta, która została zalewarowana w oparciu o rynkową strukturę dług/kapitał oraz wartości oczekiwanej stopy zwrotu z rynku. Stopa dyskonta dla poszczególnych spółek zawierała się w przedziale: dla roku 2017: 6,45% do 20,38%, dla roku 2016: 7,60% do 19,35%.

Wykonane testy nie wykazały konieczności dokonania odpisów z tytułu utraty wartości udziałów.

18. CZYNNE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE

Czynne rozliczenia międzyokresowe przedstawia następująca tabela:

Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	31.12.2017	31.12.2016
Przychody niezafakturowane z umów konsumenckich	83 845 814,17	63 272 156,69
Aktywowane koszty podwykonawców za przechowywanie komórek macierzystych	1 024 910,52	739 242,16
Inne	12 391,52	36 117,17
Razem	84 883 116,21	64 047 516,02

Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	31.12.2017	31.12.2016
Przychody niezafakturowane z umów konsumenckich	6 602 839,68	6 500 569,45
Aktywowane koszty podwykonawców za przechowywanie komórek macierzystych	102 595,80	141 497,57
Licencje rozliczne w czasie	383 475,12	565 175,46
Domeny internetowe	1 184,61	-
Ubezpieczenia	35 342,77	59 038,14
Najem i dzierżawa	143 650,29	114 689,93
Inne krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	264 723,85	180 785,88
Razem	7 533 812,12	7 561 756,43

W pozycji przychody niezafakturowane z umów konsumenckich w części długo i krótkoterminowej prezentowane są przyspieszone przychody ze sprzedaży usług preparowania i przechowywania krwi pępowinowej oraz innych materiałów biologicznych rozpoznane zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie 2.22.2.

Pozycja aktywowane koszty podwykonawców za przechowywanie komórek macierzystych przedstawia wartość przedpłaconych usług z tytułu przechowywania krwi pępowinowej oraz innych materiałów biologicznych w okresie od roku do 30 lat.

19. ZAPASY

Poniższa tabela przedstawia stan zapasów na dzień 31 grudnia 2017 roku:

Zapasy	31.12.2017	31.12.2016
Materiały	1 869 245,28	996 532,69
Razem	1 869 245,28	996 532,69

Na dzień 31 grudnia 2017 roku kwota odpisu na towary wynosi 594,3 tys. zł i nie uległa zmianie w stosunku do kwoty odpisu na dzień 31 grudnia 2016 roku. Zapasy nie stanowią zabezpieczenia zobowiązań jednostki.

20. NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE

Należności handlowe przedstawia poniższa tabela:

Należności handlowe	31.12.2017	31.12.2016
Należności handlowe brutto	10 331 887,36	8 131 630,48
w tym należności od jednostek powiązanych	888 325,10	748 338,68
Odpis aktualizujący wartość należności	(970 895,64)	(688 672,79)
Należności handlowe netto	9 360 991,72	7 442 957,69

Wartość godziwa należności nie odbiega znacząco od wartości, w której zostały one zaprezentowane w jednostkowym sprawozdaniu finansowym.

Pozostałe należności krótkoterminowe składają się z następujących pozycji:

Pozostałe należności krótkoterminowe	31.12.2017	31.12.2016
Należności z tytułu sprzedanych środków trwałych	45 000,00	512 730,90
Rozliczenia z pracownikami	-	30 773,18
Depozyty, kaucje	3 940,70	527 170,20
Inne należności krótkoterminowe	15 844,68	568 345,77
Odpis na należności krótkoterminowe inne	(45 000,00)	-
Razem	19 785,38	1 639 020,05

Poniżej przedstawiona została zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności:

Odpis aktualizujący wartość należności	31.12.2017	31.12.2016
Stan na początek okresu	(688 672,79)	(1 375 486,66)
Zawiązanie	(460 068,64)	(474 981,31)
Wykorzystanie	3 794,00	195 062,29
Rozwiązanie	174 051,79	966 732,89
Stan odpisu na koniec okresu	(970 895,64)	(688 672,79)

Na wszystkie należności zagrożone utworzono odpis. Zawiązanie i rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość należności zostało rozpoznane w rachunku zysków i strat w pozycji pozostałe przychody/koszty operacyjne.

Ryzyko kredytowe dotyczące należności nie odbiega od przeciętnego ryzyka kredytowego występującego na poszczególnych rynkach, na których działa Spółka. Maksymalne ryzyko kredytowe występujące w odniesieniu do posiadanych przez Polski Bank Komórek Macierzystych należności, to ich wartość prezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Nie ma znaczącej koncentracji ryzyka z uwagi na duży udział stosunkowo niewielkich transakcji w całości obrotu.

Poniższa tabela przedstawia podział należności krótkoterminowych według okresu przeterminowania wraz z odpisami aktualizującymi:

[tys. zł]	31.12.2017	31.12.2016
Należności nieprzeterminowane	6 798 439,70	5 471 772,66
Należności przeterminowane w tym:	3 533 447,66	2 659 857,83
- do 1 miesiąca	1 226 663,34	950 979,40
- od 1 miesiąca do 3 miesięcy	844 089,60	731 479,00
- od 3 miesięcy do 6 miesięcy	583 775,58	290 915,11
- od 6 miesięcy do 1 roku	434 253,98	236 188,02
- powyżej roku	444 665,16	450 296,30
Należności krótkoterminowe brutto	10 331 887,36	8 131 630,49
Odpis aktualizujący należności nieprzeterminowane	(92 122,95)	(32 361,52)
Odpis aktualizujący należności przeterminowane, w tym:	(878 772,69)	(656 311,27)
- do 1 miesiąca	-	-
- od 1 miesiąca do 3 miesięcy	(32 241,06)	(15 192,18)
- od 3 miesięcy do 6 miesięcy	(176 500,17)	(72 728,78)
- od 6 miesięcy do 9 miesięcy	(225 416,30)	(118 094,01)
- powyżej roku	(444 615,16)	(450 296,30)
Razem odpisy aktualizujące należności	(970 895,64)	(688 672,79)
Należności krótkoterminowe netto	9 360 991,72	7 442 957,69

Należności przeterminowane, dla których nie stwierdzono utraty wartości na koniec roku 2017 wynosiły 2 655 tys. zł, na koniec 2016 roku 2 004 tys. zł.

21. ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY

	31.12.2017	31.12.2016
Środki pieniężne w banku	7 231 899,79	1 691 381,91
Lokaty, depozyty	548 575,87	6 942,91
Razem	7 780 475,66	1 698 324,82

22. KAPITAŁ WŁASNY

22.1. Kapitał zakładowy

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku kapitał podstawowy Spółki wynosił 2 367,4 tys. zł i był podzielony na 4 734 820 akcji o wartości nominalnej 0,50 zł każda, w tym:

- 1 752 227 akcji serii A
- 203 600 akcji serii B
- 30 600 akcji serii C
- 484 400 akcji serii D
- 232 200 akcji serii E

- 1 630 000 akcji serii F
- 94 200 akcji serii G
- 32 000 akcji serii H
- 163 000 akcji serii I
- 112 593 akcje serii J.

Na dzień sporządzenia Raportu Statut Spółki przewiduje możliwość skorzystania z warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego. Kapitał zakładowy Spółki został warunkowo podwyższony o kwotę 118 370,50 zł w drodze emisji nie więcej niż 236 741 akcji zwykłych na okaziciela serii K o wartości nominalnej 0,50 zł każda. Celem warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego jest przyznanie praw do objęcia akcji serii K posiadaczom warrantów subskrypcyjnych, będącym osobami uczestniczącymi w programie motywacyjnym, z wyłączeniem prawa poboru w stosunku do dotychczasowych akcjonariuszy Spółki. Prawa objęcia akcji serii K mogą zostać wykonane w różnym terminie, najpóźniej do dnia 31 grudnia 2023 roku.

Poniżej zaprezentowano strukturę akcjonariatu Spółki na dzień sporządzenia raportu okresowego za 2016 rok:

Akcjonariusz	Liczba akcji	Liczba głosów	Wartość jednej akcji	Udział w kapitale podstawowym	Wartość kapitału
EVF Investments*	1 802 200	1 802 200	0,50	38,06%	901 100,00
Jakub Baran	378 227	378 227	0,50	7,99%	189 113,50
Oskar Chejde	243 313	243 313	0,50	5,14%	121 656,50
Fundusze zarządzane przez Altus TFI S.A.	251 533	251 533	0,50	5,31%	125 766,50
Pozostali	2 059 547	2 059 547	0,50	43,50%	1 029 773,50
Razem	4 734 820	4 734 820		100,00%	2 367 410,00

* podmiot kontrolowany przez Enterprise Venture Fund I, LP

W dniu 6 czerwca 2017 roku do Spółki wpłynęło zawiadomienie od akcjonariusza EVF I Investments S. a r.l. z siedzibą w Luksemburgu (EVF Inv) oraz Enterprise Venture Fund I L.P. z siedzibą w Grand Cayman, Cayman Island (EVF) będącego podmiotem bezpośrednio dominującym wobec EVF Inv w którym poinformowano, że w wyniku rozliczenia w dniu 5 czerwca 2017 roku, transakcji pakietowej dokonanej w dniu 1 czerwca 2017 r. na rynku regulowanym GPW, której przedmiotem była sprzedaż przez EVF Inv 1 802 200 akcji Emitenta, doszło do zmniejszenia o 38,06% dotychczasowego bezpośredniego udziału EVF Inv oraz pośredniego udziału EVF w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Emitenta.

W dniu 7 czerwca 2017 r. do Spółki wpłynęło zawiadomienie od Altus Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., w którym poinformowano, iż fundusze zarządzane przez ALTUS TFI S.A. przekroczyły próg 10% i 15% w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

W dniu 8 czerwca 2017 r. do Spółki wpłynęło zawiadomienie od Nationale-Nederlanden Powszechnie Towarzystwo Emerytalne S.A. w którym poinformowano, iż zarządzane przez Nationale-Nederlanden Powszechnie Towarzystwo Emerytalne S.A. fundusze tj. Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny oraz Nationale-Nederlanden Dobrowolny Fundusz Emerytalny stały się posiadaczami akcji Spółki powyżej 5% głosów w Spółce.

W dniu 11 września 2017 roku do Spółki wpłynęło zawiadomienie od Pana Oskara Chejde o zmniejszeniu dnia 8 września 2017 roku dotychczas posiadanego udziału ponad 5% ogólnej liczby głosów w Spółce do poniżej 5% ogólnej liczby głosów.

W dniu 8 grudnia 2017 r. do Spółki wpłynęło zawiadomienie od Altus Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., w którym poinformowano, iż fundusze zarządzane przez ALTUS TFI S.A. zmniejszyły dotychczasowy udział w ogólnej liczbie głosów w Spółce z poziomu 19,92% do 15,88%.

Poniżej zaprezentowano strukturę akcjonariatu Spółki na dzień publikacji raportu za 2017 rok:

Akcjonariusz	Liczba akcji	Liczba głosów	Wartość jednej akcji	Udział w kapitale podstawowym	Wartość kapitału
Fundusze zarządzane przez Altus TFI S.A.	752 127	752 127	0,50	15,89%	376 063,50
Jakub Baran	378 227	378 227	0,50	7,99%	189 113,50
Nationale-Nederlanden PTE S.A.	370 000	370 000	0,50	7,81%	185 000,00
Pozostali	3 234 466	3 234 466	0,50	68,31%	1 617 233,00
Razem	4 734 820	4 734 820		100,00%	2 367 410,00

Poniżej zaprezentowano informację nt. akcji Spółki posiadanych przez osoby zarządzające i nadzorujące na dzień sporządzenia niniejszego raportu rocznego.

Akcjonariusz	Funkcja	Liczba akcji/głosów	Udział w kapitale podstawowym/ogólnej liczbie głosów
Jakub Baran	Prezes Zarządu	378 227	7,99%
Tomasz Baran	Członek Zarządu	48 685	1,03%
Jerzy Mikosz*	Członek Zarządu	16 108	0,34%
Konrad Mitterski	Członek Rady Nadzorczej Spółki	1 849	0,04%

*Pan Jerzy Mikosz złożył skuteczną z dniem 31 grudnia 2017 r. rezygnację z pełnienia funkcji Członka Zarządu Emitenta.

Pozostałe osoby nadzorujące nie posiadają akcji Spółki.

W dniu 15 lutego 2016 r. NWZ Spółki podjęło uchwałę w m.in. w sprawie przeprowadzenia programu motywacyjnego w Spółce, warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki w związku z emisją akcji zwykłych na okaziciela serii K oraz emisji warrantów subskrypcyjnych, zgodnie z którą kapitał zakładowy Spółki został warunkowo podwyższony o kwotę 118 370,50 zł w drodze emisji nie więcej niż 236 741 akcji. W ramach ww. programu wyemitowanych zostanie 236 741 warrantów subskrypcyjnych z wyłączeniem w całości prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy, uprawniających do objęcia akcji serii K, stanowiących 5% obecnego kapitału zakładowego Spółki. Warranty będą emitowane nieodpłatnie. Objęcie i wydanie Warrantów odbywać się będzie w 4 transzach, po jednej transzy za każdy zakończony rok obrotowy tj. za lata obrotowe 2016-2019. W skład każdej transzy będzie wchodziło 38 826 sztuk warrantów. Warranty nie przyznane lub nie objęte za dany rok obrotowy w danej transzy (bez względu na przyczynę) będą przechodzić do puli rezerwowej. Pula rezerwowa wynosi 81 437 sztuk warrantów. W skład puli rezerwowej będą wchodzić także warranty nie przyznane lub nie objęte w danej transzy (bez względu na przyczynę). Prawo wstępnego alokowania i przyznawania Warrantów znajdujących się w puli rezerwowej przysługuje wyłącznie Radzie Nadzorczej.

Rada Nadzorcza Spółki, działając na podstawie wskazanej powyżej uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z 15 lutego 2016 r. w dniu 11 marca 2016 r. wskazała Panów Jakuba Barana, Tomasza Barana oraz Jerzego Mikosza oraz dwie osoby uznane za kluczowe dla działalności Grupy Kapitałowej, jako osoby uprawnione do udziału w nowym programie motywacyjnym.

Rada Nadzorcza wstępnie alokowała na ich rzecz warranty subskrypcyjne w następujący sposób:

- Pan Jakub Baran – Prezes Zarządu Spółki, po spełnieniu warunków programu motywacyjnego, będzie uprawniony do objęcia do 17 756 sztuk warrantów subskrypcyjnych za rok obrotowy 2016, do 17 756 sztuk warrantów subskrypcyjnych za rok obrotowy 2017, do 17 756 sztuk warrantów subskrypcyjnych za rok obrotowy 2018, do 17 754 sztuk warrantów subskrypcyjnych za rok obrotowy 2019,
- Pan Tomasz Baran – Członek Zarządu, po spełnieniu warunków Nowego Programu Motywacyjnego, będzie uprawniony do objęcia do 14 205 sztuk warrantów subskrypcyjnych za rok obrotowy 2016, do 14 205 sztuk warrantów subskrypcyjnych za rok obrotowy 2017, do 14 205 sztuk warrantów subskrypcyjnych za rok obrotowy 2018, do 14 205 sztuk warrantów subskrypcyjnych za rok obrotowy 2019,
- Pan Jerzy Mikosz – Członek Zarządu, po spełnieniu warunków Nowego Programu Motywacyjnego, będzie uprawniony do objęcia do 4 735 sztuk warrantów subskrypcyjnych za rok obrotowy 2016, do 4 735 sztuk warrantów subskrypcyjnych za rok obrotowy 2017, do 4 735 sztuk warrantów subskrypcyjnych za rok obrotowy 2018, do 4 735 sztuk warrantów subskrypcyjnych za rok obrotowy 2019.

Pozostałe dwie osoby będą miały prawo do objęcia odpowiednio do 1 184 sztuk Warrantów za każdy rok obrotowy oraz do 947 za każdy rok obrotowy.

W lipcu 2017 roku wyemitowana została pierwsza transza warrantów subskrypcyjnych – Rada Nadzorcza Polskiego Banku Komórek Macierzystych S.A. przyznała 29 122 warrantów, co stanowi 75% możliwych do przyznania warrantów w I transzy. Wstępnie alokowane warranty, które nie zostały wyemitowane i przyznane ww. osobom trafiły do puli rezerwowej.

Cena akcji, po której warrant subskrypcyjny może zostać zrealizowany tj. zamieniony na akcje to Cena Emisyjna w rozumieniu Regulaminu Programu Motywacyjnego.

W ramach ww. transzy:

- Pan Jakub Baran objął 13 317 warrantów subskrypcyjnych;
- Pan Tomasz Baran objął 10 654 warrantów subskrypcyjnych;
- Pan Jerzy Mikosz objął 3 552 warrantów subskrypcyjnych.

Poza wskazanymi powyżej warrantami osoby zarządzające nie posiadają innych uprawnień do akcji Polskiego Banku Komórek Macierzystych. Osoby nadzorujące nie posiadają uprawnień do akcji Spółki.

22.2. Pozostałe kapitały

Kapitał rezerwowy o charakterze ogólnym tworzony jest z wypracowanych zysków. Nie została określona polityka spółki co do wykorzystania tej rezerwy. Kapitał ten jest tworzony w wyniku przenoszenia odpowiednich kwot z jednej pozycji kapitałów na drugie (za wyjątkiem pozostałych całkowitych dochodów). Pozycje zaprezentowane w kapitale rezerwowym o charakterze ogólnym nie zostaną przeniesione na wynik. Wartość kapitału rezerwowego na dzień 31 grudnia 2017 roku wyniosła 2 039 100,00 zł, na dzień 31 grudnia 2016 roku 915 100, 00 zł.

Kapitał zapasowy tworzony jest przez jednostkę z kwot uzyskanych z obniżenia kapitału zakładowego Spółki, który będzie mógł być wykorzystany jedynie na pokrycie strat. Na dzień 31 grudnia 2017 roku kapitał zapasowy wyniósł 62 318 802,91 zł, na 31 grudnia 2016 roku 50 799 806,18 zł.

Kapitał z aktualizacji wyceny tworzony jest w wyniku kalkulacji różnicy krótkoterminowych aktywów finansowych objętych ewidencją w cenach rynkowych wyższych od cen ich nabycia przez Spółkę. Na dzień 31 grudnia 2017 roku kapitał z aktualizacji wyceny wyniósł 1 778 199,97 zł.

22.3. Zyski zatrzymane

Na zyski zatrzymane składają się wyniki z lat ubiegłych oraz wynik finansowy netto z roku bieżącego.

23. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

W 2017 roku Spółka utworzyła rezerwę na odprawy emerytalne w kwocie 181,9 tys. zł.

W omawianym okresie, jak i w roku ubiegłym Spółka nie dokonywała kalkulacji rezerw na nagrody jubileuszowe. W ocenie Zarządu jednostki, ze względu na krótki staż pracy pracowników, rezerwa ta byłaby nieistotna z punktu widzenia Spółki.

24. REZERWY

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka nie tworzyła rezerwy na sprawy sądowe oraz rezerwy na koszty restrukturyzacji.

W okresach objętych sprawozdaniem finansowym nastąpiły następujące zmiany w stanie rezerw:

	Rezerwa na świadczenia pracownicze	Rezerwa na odprawy emerytalne	Rezerwa na niewykorzystane urlopy	Rezerwa na pobrania i edukację	Inne rezerwy	Razem
01.01.2017	515 558,31	0,00	835 232,06	1 521 895,33	167 985,00	3 040 670,70
Zawiązanie	434 000,00	181 862,73	287 382,04	1 203 705,95	-	2 106 950,72
Wykorzystanie	-	-	-	(139 012,66)	-	(139 012,66)
Rozwiązanie	(288 703,31)	-	(262 920,96)	(1 031 857,79)	(139 000,00)	(1 722 482,06)
31.12.2017	660 855,00	181 862,73	859 693,14	1 554 730,83	28 985,00	3 286 126,70
w tym:						
- długoterminowe	-	181 862,73	-	-	-	181 862,73
- krótkoterminowe	660 855,00	-	859 693,14	1 554 730,83	28 985,00	3 104 263,97
01.01.2016	416 000,00	0,00	728 222,89	1 143 877,83	288 985,00	2 577 085,72
Zawiązanie	793 958,31	-	337 580,54	1 041 669,86	-	2 173 208,71
Wykorzystanie	-	-	-	(291 941,81)	-	(291 941,81)
Rozwiązanie	(694 400,00)	-	(230 571,37)	(371 710,55)	(121 000,00)	(1 417 681,92)
31.12.2016 *	515 558,31	0,00	835 232,06	1 521 895,33	167 985,00	3 040 670,70
w tym:						
- długoterminowe	-	-	-	-	167 985,00	167 985,00
- krótkoterminowe	515 558,31	-	835 232,06	1 521 895,33	-	2 872 685,70

* Spółka dokonała przekształcenia danych porównawczych w wyniku zmiany prezentacji. Szczegółowe informacje zawarto w nocie 3. Zmiana prezentacji nie wpłynęła na kwoty poszczególnych rezerw.

25. ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE

Zobowiązania długoterminowe	31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania długoterminowe z tyt. leasingu	2 474 718,78	2 815 499,76
Razem	2 474 718,78	2 815 499,76

Poniżej podział zobowiązań długoterminowych wg przewidywanego okresu spłaty:

Zobowiązania długoterminowe	31.12.2017	31.12.2016
Powyżej 1 roku, poniżej 3 lat	1 157 554,39	1 314 531,66
Od 3 lat do 5 lat	1 317 164,39	1 500 968,10
Razem	2 474 718,78	2 815 499,76

W pozycji zobowiązania długoterminowe powyżej roku, poniżej 3 lat na dzień 31 grudnia 2017 roku prezentowane są zobowiązania z tytułu leasingu samochodów oraz leasingu wyposażenia laboratorium.

Szczegółowy podział zobowiązań z tytułu leasingu przedstawiony został w notach 30 i 33.

26. KREDYTY I POŻYCZKI

Kredyty i pożyczki	31.12.2017	31.12.2016
Kredyty i pożyczki długoterminowe, w tym:	10 762 952,37	6 348 297,58
- Kredyty i pożyczki od jednostek pozostałych	5 826 781,88	1 833 800,00
- Kredyty i pożyczki od jednostek powiązanych	4 936 170,49	4 514 497,58
Kredyty i pożyczki krótkoterminowe, w tym:	5 370 432,95	2 134 693,44
- Kredyty i pożyczki od jednostek pozostałych	5 249 620,00	1 011 550,44
- Kredyty i pożyczki od jednostek powiązanych	120 812,95	1 123 143,00
Razem	16 133 385,32	8 482 991,02

Poniższa tabela przedstawia podział zobowiązań długoterminowych wg przewidywanego okresu spłaty:

Kredyty i pożyczki	31.12.2017	31.12.2016
Płatne na żądanie lub w terminie do 1 roku	5 370 432,95	2 134 693,44
Powyżej 1 roku - do 3 lat	10 762 952,37	1 961 475,75
W okresie od 3 do 5 lat	-	4 386 821,83
Razem	16 133 385,32	8 482 991,02

Dnia 2 czerwca 2017 roku Polski Bank Komórek Macierzystych zawarł umowę o kredyt obrotowy z mBank S.A. do wysokości 20 mln zł. Kredyt ten związany był z planami akwizycyjnymi, w celu sfinansowania inwestycji. W wyniku niedojścia transakcji do skutku, wszystkie pozyskane przez Spółkę środki zostały zwrócone, a umowa z dniem 11 lipca 2017 roku została rozwiązana.

W dniu 6 czerwca 2017 r. Polski Bank Komórek Macierzystych zawarł z mBank S.A. umowę o kredyt obrotowy w wysokości 8,5 mln zł. Środki finansowe pochodzące z kredytu zostały przeznaczone na wypłatę dywidendy. Oprocentowanie kredytu będzie oparte na WIBOR 1M powiększony o marżę Banku. Spłata Kredytu nastąpi w dwunastu miesięcznych ratach począwszy od końca lipca 2017 r. Zabezpieczenie ww. umowy stanowił weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową.

Dnia 18 października 2017 roku Polski Bank Komórek Macierzystych podpisał z mBank S.A. aneks do umowy kredytowej o kredyt w rachunku bieżącym z dnia 6 listopada 2015 roku. W wyniku podpisanego aneksu Spółka może bez podpisywania odrębnych wniosków zadłużać się w ramach kredytu w rachunku bieżącym do kwoty 6

mIn zł do dnia 30 października 2019 roku. Środki z wspomnianego kredytu mają być wykorzystywane przez jednostkę do finansowania bieżącej działalności. Zabezpieczenie ww. umowy stanowił weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową.

W pozycji kredyty i pożyczki prezentowane są kredyty zaciągnięte przez Spółkę. Umowy kredytów i pożyczek zostały oprocentowane zgodnie z notowaniami EURIBOR + marża oraz WIBOR + marża. Powyższe kredyty nie są zabezpieczone żadnymi aktywami trwałymi, czy też aktywami niematerialnymi.

27.ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE

Zobowiązania handlowe przedstawia poniższa tabela:

Zobowiązania handlowe	31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania handlowe		
- do 12 miesięcy	3 580 339,57	2 939 513,63
- powyżej 12 miesięcy	21 538,55	19 450,52
Razem	3 601 878,12	2 958 964,15

Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe składają się z następujących pozycji:

Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń	878 116,44	914 938,44
Zobowiązania z tytułu leasingu	784 042,80	658 436,59
Rozrachunki z pracownikami	18 800,67	-
Pozostałe zobowiązania	6 000,00	-
Razem	1 686 959,91	1 573 375,03

Poniższa tabela przedstawia zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych:

Zobowiązania z tyt. podatku dochodowego	31.12.2017	31.12.2016
Podatek dochodowy	840 601,00	-
Razem	840 601,00	0,00

28. PRZYCHODY PRZYSZŁYCH OKRESÓW

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz w okresach porównywalnych struktura przychodów przyszłych okresów przedstawiała się następująco:

Długoterminowe przychody przyszłych okresów	31.12.2017	31.12.2016
Przychody z przedpłaconych umów konsumenckich	21 591 233,43	17 677 408,98
Przychody przyszłych okresów B2B	2 325 103,01	2 424 836,57
Dotacje	2 693 330,91	1 925 850,83
Razem	26 609 667,35	22 028 096,38

Krótkoterminowe przychody przyszłych okresów	31.12.2017	31.12.2016
Przychody z przedpłaconych umów konsumenckich	2 630 459,35	2 392 270,02
Przychody przyszłych okresów B2B	1 369 796,62	894 859,85
Dotacje	584 802,80	574 438,30
Razem	4 585 058,77	3 861 568,17

Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	31.12.2017	31.12.2016 *
Koszty badania sprawozdania finansowego	-	87 000,00
Inne	-	248 329,67
Razem	0,00	335 329,67

* W 2016 roku w pozycji Inne zaprezentowano kwotę rezerwy na koszty operacyjne. W 2017 roku koszty badania sprawozdania finansowego oraz koszty operacyjne zostały zaprezentowane w pozycji Zobowiązania handlowe do 12 miesięcy.

Przychody przyszłych okresów stanowią otrzymane od klientów przedpłaty na poczet usługi przechowywania za okres 5, 10, 18 lat, które rozpoznawane są jako przychód proporcjonalnie w okresie, którego dotyczą. Ponadto w tej kategorii znajdują się przychody otrzymane od klientów na poczet terapii komórkami macierzystymi w kwocie 862,2 tys. zł.

W pozycji Dotacje prezentowane są środki pieniężne udzielone przez fundusze europejskie oraz jednostkę wspierającą tworzenie nowoczesnych rozwiązań i technologii zwiększających innowacyjność gospodarki, w celu rozwijania działalności Spółki.

29. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO RACHUNKU PRZEPIYWÓW PIENIĘŻNYCH

Poniższa tabela przedstawia objaśnienia do rachunku przepływów pieniężnych na dzień 31 grudnia 2017 roku:

Bilansowa zmiana stanu należności	(953 025,98)	(2 181 911,94)
Dywidenda	461 960,19	73 418,47
Zmiana stanu z tyt. objęcia udziałów	-	(362 149,52)
Kredyty	(459 572,53)	-
Pokrycie straty	(122 293,12)	-
Zmiana stanu w cash flow	(1 072 931,44)	(2 470 642,99)

Bilansowa zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	415 717,87	3 380 871,15
Zmiana stanu rozrachunków z tyt. leasingu	206 388,17	(2 434 222,38)
Dywidenda	-	1,00
Zmiana stanu w cash flow	622 106,04	946 649,77

Bilansowa zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	(15 837 923,98)	(15 650 920,95) *
Dotacje otrzymane	(1 560 000,00)	(1 671 909,83)
Zmiana stanu w cash flow	(17 397 923,98)	(17 322 830,78)

* Spółka dokonała przekształcenia danych porównawczych w wyniku zmiany prezentacji. Szczegółowe informacje zawarto w nocie 3. Zmiana prezentacji nie wpłynęła na kwoty poszczególnych rezerw.

30. ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE Z TYTUŁU LEASINGU

Spółka posiada szereg zawartych umów najmu, leasingu i innych o podobnym charakterze. Najistotniejsze, z których wynikały następujące zobowiązania pozabilansowe do dokonania przyszłych płatności przedstawiono w poniższej tabeli:

[tys. zł]	31.12.2017	31.12.2016
Płatności z tytułu nierozwiązywalnych umów najmu powierzchni	9 237	9 190
W okresie do 1 roku	1 085	927
W okresie od 1 roku do 5 lat	5 895	5 419
Powyżej 5 lat	2 257	2 844
Płatności z tytułu nierozwiązywalnych umów najmu samochodów	61	151
W okresie do 1 roku	61	122
W okresie od 1 roku do 5 lat	-	29

W związku z rozbudową laboratorium w Warszawie przy ul. Działkowej Spółka podpisała w dniu 16 lutego 2016 roku aneks do umowy na wynajem dodatkowych pomieszczeń biurowych i magazynowych wraz z dodatkowymi miejscami parkingowymi.

Począwszy od 2016 roku jednostka sukcesywnie rezygnowała z umów najmu długoterminowego na rzecz leasingu samochodów osobowych.

31. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE, W TYM RÓWNIEŻ UDZIELONE PRZEZ SPÓŁKĘ GWARANCJE I PORĘCZENIA, TAKŻE WEKSLOWE

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka jest stroną umowy poręczenia zawartej z Urzędem Skarbowym w Budapeszcie (Nemzeti Adó és Vámhivatal), na mocy której zobowiązała się do dokonania płatności zobowiązania podatkowego Krio Intezet Zrt. w wysokości ok. 5,6 mln zł (409 mln HUF) w przypadku, gdy Krio Intezet Zrt. nie uiszczy wskazanego powyżej zobowiązania podatkowego zgodnie z wydaną decyzją węgierskich

władz podatkowych. Na dzień 31 grudnia 2017 roku wartość pozostałego do spłaty zobowiązania wynosi 0,4 mln zł (32 mln HUF).

W okresie sprawozdawczym Emitent był stroną gwarancji udzielonej hiszpańskim organom podatkowym tytułem zapłaty zobowiązań podatkowych przez spółkę Sevibe Cells. Łączna kwota udzielonej gwarancji wynosiła 124 tys. EUR, tj. ok. 526 tys. zł. Gwarancja wygasła w listopadzie 2017 roku.

W 2017 roku Emitent był stroną gwarancji udzielonej rządowi Katalonii tytułem spłaty nieoprocentowanej pożyczki na inwestycje udzielonej spółce Sevibe Cells. Łączna wartość udzielonej gwarancji w 2017 roku stanowiła 46 tys. EUR, tj. ok. 198 tys. zł. Gwarancja wygasła w listopadzie 2017 roku.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. Grupa wystawiła weksle o łącznej wartości 27,9 mln zł. Są one powiązane z umowami przyznającymi dotacje/dofinansowanie do projektów współfinansowanych środkami z Unii Europejskiej, Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, a także stanowią zabezpieczenie dla umów kredytowych.

32. INSTRUMENTY FINANSOWE

Kategorie i klasy aktywów finansowych w tys. zł	31.12.2017		31.12.2016	
	wartość bilansowa	wartość godziwa	wartość bilansowa	wartość godziwa
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - przeznaczone do obrotu	-	-	-	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	44 136,77	44 136,77	36 025,86	36 025,86
Udziały i akcje w jednostkach powiązanych	38 534,97	38 534,97	36 020,29	36 020,29
Udziały i akcje w jednostkach pozostałych	5 601,80	5 601,80	5,57	5,57
Pożyczki i należności				
Należności od odbiorców	9 652,53	9 652,53	9 245,11	9 245,11
Długoterminowe	271,75	271,75	163,13	163,13
Krótkoterminowe	9 380,78	9 380,78	9 081,98	9 081,98
Pożyczki udzielone	7 378,20	7 378,20	5 473,18	5 473,18
Długoterminowe	-	-	1 548,16	1 548,16
Krótkoterminowe	7 378,20	7 378,20	3 925,02	3 925,02
Środki pieniężne i ekwiwalenty	7 780,48	7 780,48	1 698,32	1 698,32
Razem aktywa finansowe, w tym w sprawozdaniu z sytuacji finansowej				
Aktywa trwałe	38 812,29		37 737,15	
Udziały w spółkach zależnych	38 534,97		36 020,29	
Pozostałe aktywa finansowe	5,57		1 553,73	
Należności długoterminowe	271,75		163,13	
Aktywa obrotowe	30 135,68		14 705,32	
Należności handlowe	9 360,99		7 442,96	
Należności z tytułu podatku dochodowego	-		545,61	
Należności krótkoterminowe inne	19,79		1 093,41	
Pozostałe aktywa finansowe	12 974,43		3 925,02	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	7 780,48		1 698,32	

Kategorie i klasy zobowiązań finansowych w tys. zł	31.12.2017		31.12.2016	
	wartość bilansowa	wartość godziwa	wartość bilansowa	wartość godziwa
Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	21 478,78	19 760,06	12 356,89	12 356,89
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych - od jednostek powiązanych	5 056,98	5 056,98	5 637,64	5 637,64
Kredyt w rachunku bieżącym	4 992,58	4 992,58	2 845,35	2 845,35
Kredyty obrotowy	6 083,82	6 083,82	-	-
Zobowiązania wobec dostawców	3 626,68	3 626,68	2 958,96	2 958,96
Zobowiązania budżetowe	878,12	878,12	914,94	914,94
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	840,60	840,60	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	3 258,76	3 258,76	3 473,94	3 473,94
Razem zobowiązania finansowe, w tym w sprawozdaniu z sytuacji finansowej				
Zobowiązania długoterminowe	13 237,67		9 163,80	
Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	10 762,95		6 348,30	
Pozostałe zobowiązania finansowe	2 474,72		2 815,50	
Zobowiązania krótkoterminowe	11 499,87		6 667,03	
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty	5 370,43		2 134,69	
Pozostałe zobowiązania finansowe	784,04		658,44	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	3 601,88		2 958,96	
Pozostałe zobowiązania	24,80		-	
Zobowiązania budżetowe	878,12		914,94	
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	840,60		-	

Wartość godziwa instrumentów finansowych klasyfikowanych do kategorii aktywów i zobowiązań na dzień 31 grudnia 2017 oraz na dzień 31 grudnia 2016 nie odbiegała istotnie od wartości prezentowanych w sprawozdaniach finansowych za poszczególne okresy z następujących powodów:

- w odniesieniu do instrumentów krótkoterminowych ewentualny efekt dyskonta nie jest istotny;
- instrumenty te dotyczą transakcji zawieranych na warunkach rynkowych.

Z powyższych względów wartość godziwa wspomnianych instrumentów w powyższych tabelach została ujawniona w wysokości wartości bilansowej.

33. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

33.1. Polityka zarządzania ryzykiem

Spółka narażona jest na szereg zagrożeń mających źródła zarówno w sytuacji makroekonomicznej w krajach, w których Spółka działa, jak i mikroekonomicznej w poszczególnych przedsiębiorstwach. Głównymi czynnikami zewnętrznymi mogącymi wywierać negatywny wpływ na wynik Spółki są wahania kursów walut obcych względem złotego oraz zmiany rynkowych stóp procentowych. Pośrednio na wynik finansowy wpływają także: wzrost PKB, liczba urodzeń oraz poziom inflacji.

W celu ograniczenia możliwości wystąpienia niebezpiecznych dla działalności Spółki czynników, prowadzona jest jednolitą polityką zarządzania ryzykiem finansowym oraz stały monitoring obszarów ryzyka, wykorzystując dostępne strategie i mechanizmy w celu zminimalizowania ujemnych efektów zmienności rynku i zabezpieczenia przepływów pieniężnych. Polityka i strategia zarządzania ryzykiem monitorowana jest przez Zarząd jednostki oraz odpowiednie komórki merytoryczne.

33.2. Ryzyko stopy procentowej

Zmiany rynkowych stóp procentowych mogą niekorzystnie oddziaływać na wynik finansowy Spółki. Spółka jest narażona na ryzyko zmiany tego z powodu możliwej zmiany wartości odsetek naliczonych od kredytów udzielonych przez zewnętrzne instytucje finansowe opartych na zmiennej stopie procentowej.

Spółka nie stosowała rachunkowości zabezpieczeń.

Spółka mierzy ekspozycję na ten czynnik ryzyka zestawiając sumę kwot wynikających ze wszystkich instrumentów finansowych narażonych na ryzyko zmianę stopy procentowej. Dodatkowo jednostka prowadzi ewidencję dotyczącą planowanego zadłużenia w ciągu przyszłych 12 miesięcy natomiast dla instrumentów długoterminowych na okres ich obowiązywania.

Celem ograniczenia ryzyka jest niwelacja poniesienia większych kosztów z tytułu zawartych zobowiązań finansowych opartych na zmiennej stopie procentowej.

Spółka analizowała wrażliwość stóp procentowych. Dla celów analizy brane były pod uwagę rzeczywiste stopy procentowe stosowane dla zaciągniętych kredytów i pożyczek, uwzględniając ich zmiany od dnia ich wprowadzenia. Spółka badała wpływ zmian stóp procentowych na rachunek zysków i strat. Bazując na wynikach przeprowadzonych symulacji, 10 pkt bazowych zmiany stóp procentowych w górę / dół mogłyby obniżyć / zwiększyć wynik netto Spółki na dzień 31 grudnia 2017 roku maksymalnie o 16 tys. zł., a na dzień 31 grudnia 2016 roku maksymalnie o 9 tys. zł.

Stopień wrażliwości Spółki na wzrost/spadek oprocentowania w poszczególnych okresach przedstawia poniższa tabela:

[tys. zł]	31.12.2017	Wpływ zmiany wysokości oprocentowania na zysk netto
Zobowiązania z tyt. kredytów	16 133	+/- 13
Zobowiązania z tyt. leasingu finansowego	3 259	+/- 3

[tys. zł]	31.12.2016	Wpływ zmiany wysokości oprocentowania na zysk netto
Zobowiązania z tyt. kredytów	8 483	+/- 7
Zobowiązania z tyt. leasingu finansowego	3 474	+/- 2

Ze względu na fakt, iż pożyczki wewnątrzgrupowe udzielone zostały ze stałą stopą procentową, ryzyko zmiany stopy procentowej nie występuje.

33.3. Ryzyko walutowe

Walutami operacyjnymi jednostek zależnych mających siedzibę poza granicami Polski są waluty obowiązujące w krajach, w których podmioty te prowadzą działalność. W związku z tym wartość aktywów danej spółki jak również jej wynik jest przeliczany na polskie złote, a zatem na ich wartość prezentowaną w sprawozdaniu mają wpływ kursy walut obcych względem polskiego złotego, co może mieć wpływ na zmianę ich wartości.

Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń, ani nie korzysta z kontraktów walutowych typu forward.

Ze względu na fakt, że jednostka nie posiada znaczących nierozliczonych pozycji pieniężnych denominowanych w walutach obcych, zdaniem Zarządu jednostki ryzyko walutowe jest znikome.

33.4. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe, na które narażona jest Spółka może wynikać z:

- ryzyka kredytowego wynikającego z wiarygodności kredytowej instytucji finansowych (banków/ brokerów),
- wiarygodności kredytowej klientów korporacyjnych, co jednak z uwagi na brak znacznej koncentracji ryzyka kredytowego i duży udział stosunkowo niewielkich transakcji w całości obrotu nie wymaga stosowania specjalnych zabezpieczeń transakcji, poza monitoringiem kontrahentów pod kątem ich zdolności kredytowych.

W ocenie Spółki ryzyko dotyczące klientów nie odbiega od przeciętnego ryzyka kredytowego na rynku, na którym działa.

W rozliczaniu z kontrahentami preferuje się płatności przelewem, kartą kredytową oraz przedpłaty. Decyzje dotyczące udzielenia kredytu podejmuje się biorąc pod uwagę wynik badania wypłacalności, wartość kontraktu, termin płatności oraz prognozowane saldo należności.

Ryzyko kredytowe dotyczące środków płynnych i instrumentów pochodnych jest ograniczone, ponieważ kontrahentami Spółki są banki o wysokim ratingu kredytowym przyznawanym przez międzynarodowe agencje ratingowe. Spółka współpracuje między innymi z mBank, Pekao S.A., BZ WBK, Santander Bank.

Ze względu na fakt, iż Spółka posiada kontrolę nad spółkami zależnymi w ocenie Zarządu Spółki ryzyko kredytowe z tymi podmiotami jest znikome.

33.5. Ryzyko związane z płynnością

Spółka monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Spółka zabezpiecza płynność poprzez wykorzystanie limitów kredytowych oraz dat zapadalności depozytów, monitorując na bieżąco płynność na podstawie aktualizowanych co miesiąc prognoz wykonania przepływów finansowych. Na dzień 31 grudnia 2017 wielkość niewykorzystanych linii kredytowych wynosiła 1 mln zł.

Spółka monitoruje płynność finansową bazując na kalkulacji stopy zadłużenia oraz wskaźnika bieżącej płynności.

Stopa zadłużenia jest obliczana jako iloraz zobowiązań ogółem oraz sumy pasywów.

[tys. zł]	31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania ogółem	81 574	62 332
Suma pasywów	183 649	144 750
Stopa zadłużenia	44%	43%

Stopa zadłużenia w roku 2017 utrzymuje się na zbliżonym poziomie jak w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Wskaźnik bieżącej płynności kalkulowany jest jako iloraz aktywów obrotowych oraz zobowiązań krótkoterminowych.

[tys. zł]	31.12.2017	31.12.2016
Aktywa obrotowe	39 539	23 264
Zobowiązania krótkoterminowe	11 500	6 667
Wskaźnik bieżącej płynności	3,44	3,49

Wskaźnik ten utrzymuje się na zbliżonym poziomie do roku ubiegłego.

Dodatkowo Spółka prognozuje przyszłe przepływy z tytułu zobowiązań handlowych. Prognoza uwzględnia zobowiązania istniejące na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania.

2017 [tys. zł]	Poniżej 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesiący	Od 3 miesiący do jednego roku	Powyżej jednego roku
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	3 121	199	259	22
Zobowiązania z tyt. leasingu finansowego	71	128	585	2 475
Kredyty i pożyczki	792	2 375	2 204	10 763
Razem	3 984	2 702	3 048	13 260

2016 [tys. zł]	Poniżej 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesiący	Od 3 miesiący do jednego roku	Powyżej jednego roku
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 956	922	61	19
Zobowiązania z tyt. leasingu finansowego	53	219	387	2 815
Kredyty i pożyczki	95	250	1790	6 348
Razem	2 104	1 391	2 238	9 182

Kwoty zaprezentowane w tabeli powyżej są przedstawione w wartościach brutto (niezdyskontowanych). Wartość godziwa zobowiązań nie odbiega znacząco od wartości, w której zostały one zaprezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Zobowiązania z tyt. leasingu oraz kredytów uwzględniają również ewentualne przyszłe zobowiązania odsetkowe.

33.6. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Spółki jest zapewnienie zdolności do kontynuowania działalności z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji, przy jednoczesnym zwiększaniu wartości Spółki dla akcjonariuszy.

Przyjmuje się, że Spółka może wpływać na wzrost wysokości kapitału poprzez bieżące starania dla uzyskania dobrego wyniku finansowego, w spółkach akcyjnych poprzez regulowanie wysokości wypłacanej akcjonariuszom dywidendy oraz poprzez emisję nowych akcji lub podwyższenie wartości nominalnej dotychczasowych, a w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością poprzez wysokość wypłacanej dywidendy oraz przez podwyższenie kapitału zakładowego w drodze ustanowienia nowych udziałów lub podwyższenie wartości nominalnej istniejących.

Spółka monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Spółka wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.

[tys. zł]	31.12.2017	31.12.2016
Oprocentowane kredyty i pożyczki	16 133 385,32	8 482 991,02
Zobowiązania z tyt. leasingu finansowego	3 258 761,58	3 473 936,35
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	8 604 157,81	7 347 838,94
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty (-)	(15 158 677,12)	(5 623 345,28)
Zadłużenie netto	12 387 627,59	13 681 421,03
Kapitał własny	102 074 704,72	82 418 138,87
Kapitał i zadłużenie netto	114 912 332,31	96 099 559,90
Wskaźnik dźwigni	11,2%	14,2%

Spadek wskaźnika dźwigni w 2017 roku o 3 punkty procentowe w stosunku do roku ubiegłego wynika głównie ze wzrostu środków pieniężnych oraz udzielonych kredytów i pożyczek, a także wzrostu wartości kapitałów własnych.

W ocenie Zarządu Spółki na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania jednostka posiada pełną zdolność do wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań.

34. PŁATNOŚCI REALIZOWANE W FORMIE AKCJI

W dniu 15 lutego 2016 r. NWZ Spółki podjęło uchwałę w m.in. w sprawie przeprowadzenia programu motywacyjnego w Spółce, warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki w związku z emisją akcji zwykłych na okaziciela serii K oraz emisji warrantów subskrypcyjnych, zgodnie z którą kapitał zakładowy Spółki został warunkowo podwyższony o kwotę 118 370,50 zł w drodze emisji nie więcej niż 236 741 akcji. W ramach ww. programu wyemitowanych zostanie 236 741 warrantów subskrypcyjnych z wyłączeniem w całości prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy, uprawniających do objęcia akcji serii K, stanowiących 5% obecnego kapitału zakładowego Spółki. Warranty będą emitowane nieodpłatnie. Objęcie i wydanie Warrantów odbywać się będzie w 4 transzach, po jednej transzy za każdy zakończony rok obrotowy tj. za lata obrotowe 2016-2019. W skład każdej transzy będzie wchodziło 38 826 sztuk warrantów. Warranty nie przyznane lub nie objęte za dany rok obrotowy w danej transzy (bez względu na przyczynę) będą przechodzić do puli rezerwowej. Pula rezerwowa wynosi 81 437 sztuk warrantów. W skład puli rezerwowej będą wchodzić także warranty nie przyznane lub nie objęte w danej transzy (bez względu na przyczynę). Prawo wstępnego alokowania i przyznawania Warrantów znajdujących się w puli rezerwowej przysługuje wyłącznie Radzie Nadzorczej.

Rada Nadzorcza Spółki, działając na podstawie wskazanej powyżej uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z 15 lutego 2016 r. w dniu 11 marca 2016 r. wskazała Panów Jakuba Barana, Tomasza Barana oraz Jerzego Mikosza oraz dwie osoby uznane za kluczowe dla działalności Grupy Kapitałowej, jako osoby uprawnione do udziału w nowym programie motywacyjnym.

Szczegółowe informacje nt. alokacji poszczególnych warrantów na rzecz osób uprawnionych zostały zamieszczone w nocie 22.

Program motywacyjny został wprowadzony na okres 4 lat obrotowych Spółki, począwszy od 2016 roku, tj. 2016, 2017, 2018, 2019. Zgodnie z Uchwałą o Programie Warranty mają zostać uruchomione w czterech transzach.

Osobom uprawnionym zostanie zaoferowane łącznie maksymalnie 236 741 warrantów. Zgodnie z uchwałą o Programie warrantów mają zostać uruchomione w czterech transzach w następujących datach:

- Za rok obrotowy 2016 – 38 826
- Za rok obrotowy 2017 – 38 826
- Za rok obrotowy 2018 – 38 826

- Za rok obrotowy 2019 – 38 826

Dodatkowo istnieje pula rezerwowa, przyznawana przez Radę Nadzorczą, która wynosi 81 437 sztuk warrantów.

Prawo do nabycia warrantów powstaje z chwilą spełnienia następujących warunków:

- osiągnięcie założonego wskaźnika EPS,
- osiągnięcie założonego poziomu EBIDTA,
- pozostawanie w stosunku zatrudnienia w trakcie trwania Programu.

Utrata prawa do nabycia warrantów za dany rok obrotowy następuje w przypadku:

- śmierci Osoby Uprawnionej, lub
- rozwiązania lub wypowiedzenia umowy o pracę lub innej umowy, na podstawie której Osoba Uprawniona wykonuje obowiązki lub świadczy usługi na rzecz Grupy Kapitałowej, w szczególności z powodu jej niewykonywania lub niewłaściwego wykonywania lub podejmowania przez Osobę Uprawnioną działań sprzecznych z interesem Grupy Kapitałowej, lub
- złożenia przez Osobę Uprawnioną rezygnacji z pełnienia funkcji członka Zarządu Spółki albo organu zarządzającego w podmiocie z Grupy Kapitałowej, lub
- odwołania Osoby Uprawnionej z pełnienia funkcji członka Zarządu Spółki albo organu zarządzającego w podmiocie z Grupy Kapitałowej
- wygaśnięcia mandatu Osoby Uprawnionej, jako członka Zarządu Spółki albo organu zarządzającego w podmiocie z Grupy Kapitałowej i niepowołania jej ponownie do Zarządu albo organu zarządzającego w podmiocie z Grupy Kapitałowej, lub

dana Osoba Uprawniona z dniem śmierci lub odpowiednio z dniem rozwiązania, wypowiedzenia umowy, wygaśnięcia mandatu, złożenia rezygnacji lub odwołania, traci prawo uczestnictwa w Programie i zostaje skreślona z listy Osób Uprawnionych; skreślenia danej Osoby Uprawnionej z listy Osób Uprawnionych dokona niezwłocznie Rada Nadzorczą. Z dniem utraty prawa uczestnictwa w Programie, wygasa prawo danej osoby do objęcia Warrantów, a Warranty wstępnie alokowane i nienabyte przez tę osobę przechodzą do Puli Rezerwowej. Warranty nabyte przez daną Osobę Uprawnioną przed dniem utraty prawa do uczestnictwa w Programie pozostają w mocy.

Do wyceny użyto modelu opartego na metodzie Monte-Carlo. Za moment rozpoczęcia Programu przyjęto datę 29 kwietnia 2016 roku – dzień debiutu giełdowego Spółki. Za okresy nabywania uprawnień kolejnych transz przyjęto odpowiednio 31 sierpnia 2017 roku, 31 sierpnia 2018 roku, 31 sierpnia 2019 roku, 31 sierpnia 2020 roku.

Za cenę wejściową akcji do modelu wyceny przyjęto kurs akcji spółki w ofercie publicznej - 47 zł/akcja. Cenę wykonania przyjęto w takiej samej wartości jak cenę wejściową - 47 zł/akcja. Jako średni okres trwania życia opcji przyjęto 5,14 roku. Przyjęto założenie, że wypłata dywidendy nie nastąpi w okresie trwania Programu. Ze względu na brak danych historycznych o notowaniach Spółki oczekiwana zmienność akcji PBKM S.A. została określona na podstawie historycznej zmienności akcji spółki Biomed Lublin S.A. w okresie od 27 stycznia 2012 roku do 27 kwietnia 2016 roku - na poziomie 55%.

Oszacowana pierwotnie na podstawie powyższych danych wartość godziwa Programu na datę przyznania wynosi 3 154 tys. zł.

Przy zachowaniu wszystkich istotnych parametrów programu jednostka dominująca ujęła w ciężar kosztów 2017 roku kwotę 1 124 tys. zł.

W lipcu 2017 roku wyemitowana została pierwsza transza warrantów subskrypcyjnych – Rada Nadzorczą PBKM S.A. przyznała 29 122 warrantów, co stanowi 75% możliwych do przyznania warrantów w I transzy.

35. KURSY PRZYJĘTE DO WYCENY POZYCJI WALUTOWYCH

Waluta	31.12.2017	31.12.2016
Do bilansu:		
1 EUR	4,1709	4,4240
100 HUF	1,3449	1,4224
1 RON	0,8953	0,9749
1 TRY	0,9235	1,1867
1 CHF	3,5672	4,1173

Waluta	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Do RZiS:		
1 EUR	4,2447	4,3757
100 HUF	1,3723	1,4034
1 RON	0,9282	0,9739
1 TRY	1,0295	1,3109
1 CHF	3,8087	1,3109

36. INFORMACJA O WYNAGRODZENIACH, ŁĄCZNIE Z WYNAGRODZENIEM Z ZYSKU, WYPŁACONYCH LUB NALEŻNYCH OSOBOM WCHODZĄCYM W SKŁAD ORGANÓW ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH

Wynagrodzenie wypłacone	31.12.2017	31.12.2016 *
Zarząd	1 829,10	1 618,80
Rada Nadzorcza	399,40	829,70
Razem	2 228,50	2 448,50

* Wynagrodzenie zaprezentowane na dzień 31.12.2016 zawiera dywidendę wypłaconą w 2016 roku z zysku roku 2015.

37. INFORMACJA O POŻYCZKACH I ŚWIADCZENIACH O PODOBNYM CHARAKTERZE UDZIELONYCH OSOBOM WCHODZĄCYM W SKŁAD ORGANÓW ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH

Zarówno w roku obrotowym zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku, jak i w roku ubiegłym Spółka nie udzieliła osobom wchodzącym w skład organów zarządzających i nadzorujących żadnych pożyczek i świadczeń o podobnym charakterze.

38. INFORMACJA O WYNAGRODZENIU BRUTTO BIEGŁEGO REWIDENTA

Łączna kwota netto wynagrodzenia należnego lub wypłaconego z tytułu badania jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Polskiego Banku Komórek Macierzystych S.A. za rok 2017 wyniosła 185 tys. zł. Natomiast kwota wynagrodzenia biegłego rewidenta za usługi doradztwa księgowego w zakresie oceny modelu ujmowania przychodów wypracowanego według MSSF 15 oraz sprzedaży trzech licencji oprogramowania wspomagającego proces raportowania wyniosła 152 tys. zł.

W roku 2016 badanie przeprowadzone było przez spółkę Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k., łączna kwota netto należnego wynagrodzenia za przeprowadzone badania jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Polskiego Banku Komórek Macierzystych S.A. za rok 2016 oraz za przegląd skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy PBKM za okres 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2016 roku wraz z danymi porównawczymi za okres 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2015 roku wyniosła 139 tys. zł.

39. INFORMACJA O ZNACZĄCYCH ZDARZENIACH DOTYCZĄCYCH LAT UBIEGŁYCH UJĘTYCH W SPRAWOZDANIU FINANSOWYM ROKU OBROTOWEGO

W omawianym okresie nie wystąpiły żadne znaczące zdarzenia dotyczące lat ubiegłych, które zostały ujęte w sprawozdaniu finansowym roku obrotowego.

40. INFORMACJE O TRANSAKCYJACH Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI

Szczegółowe informacje o transakcjach między Spółką a pozostałymi stronami powiązanymi przedstawiono poniżej. W roku obrotowym 2017, jak również w roku 2016 Spółka zawierała transakcje z jednostkami powiązanymi na warunkach rynkowych.

Poza niżej wymienionymi transakcjami, Spółka w 2017 i 2016 roku zakupiła od swojego udziałowca, Jarosława Sobolewskiego środki trwałe za łączną kwotę odpowiednio 440 tys. zł oraz 624 tys. zł. Środki trwałe wykorzystywane są w prowadzeniu bieżącej działalności jednostki.

	31.12.2017	31.12.2016
Należności z tytułu dostaw i usług	443 870,07	495 903,36
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	241 458,06	432 976,94
Pożyczki udzielone	6 914 465,46	5 473 181,83
- długoterminowe	-	1 548 161,37
- krótkoterminowe	6 914 465,46	3 925 020,46
Pożyczki otrzymane	5 056 983,44	5 637 640,58
Udziały i akcje	38 534 968,52	36 020 288,52

	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Przychody netto ze sprzedaży	2 923 161,49	1 988 643,05
Zużycie materiałów i energii	2 388 744,03	2 980 480,23
Przychody finansowe	1 939 708,57	842 907,32
Koszty finansowe	192 334,88	522 789,16

41. INFORMACJA O ZNACZĄCYCH ZDARZENIACH, JAKIE NASTĄPIŁY PO DNIU BILANSOWYM NIEUWZGLĘDNIONYCH W SPRAWOZDANIU FINANSOWYM ROKU OBROTOWEGO

Dnia 24 stycznia 2018 roku Zarząd Polskiego Banku Komórek Macierzystych S.A. poinformował o wpłynięciu do tureckiej spółki zależnej Yaşam Bankası Sağlık Hizmetleri İç ve Dış Ticaret Anonim Şirketi z siedzibą w Ankarze datowanego na dzień 23 stycznia 2018 roku pisma z Ministerstwa Zdrowia Turcji zgodnie z którym, w wyniku przeprowadzonej kontroli Ministerstwo stwierdziło, że osoba odpowiedzialna za laboratorium spółki zależnej,

w jego ocenie nie posiada należytych kwalifikacji. W związku z powyższym podjęto decyzję o tymczasowym wstrzymaniu przez spółkę zależną z dniem 23 stycznia 2018 roku działalności w obszarze preparatyki nowych próbek krwi pępowinowej.

Jednocześnie do momentu wyjaśnienia wszystkich okoliczności związanych z przedmiotową decyzją, zgodnie z jej brzmieniem spółka zależna będzie kontynuować działalność w zakresie przechowywania materiału biologicznego.

Zarząd spółki zależnej nie zgadza się z powyższym stanowiskiem, a w związku z tym prowadzone są wszelkie działania, także o charakterze prawnym, które pozwolą wyjaśnić zaistniałą sytuację oraz wznowić prowadzenie bieżącej działalności w zakresie pozyskiwania nowych umów. Termin na spełnienie wskazanych w decyzji wymogów został określony na kwiecień 2018 roku.